

OŽUJAK 2014.

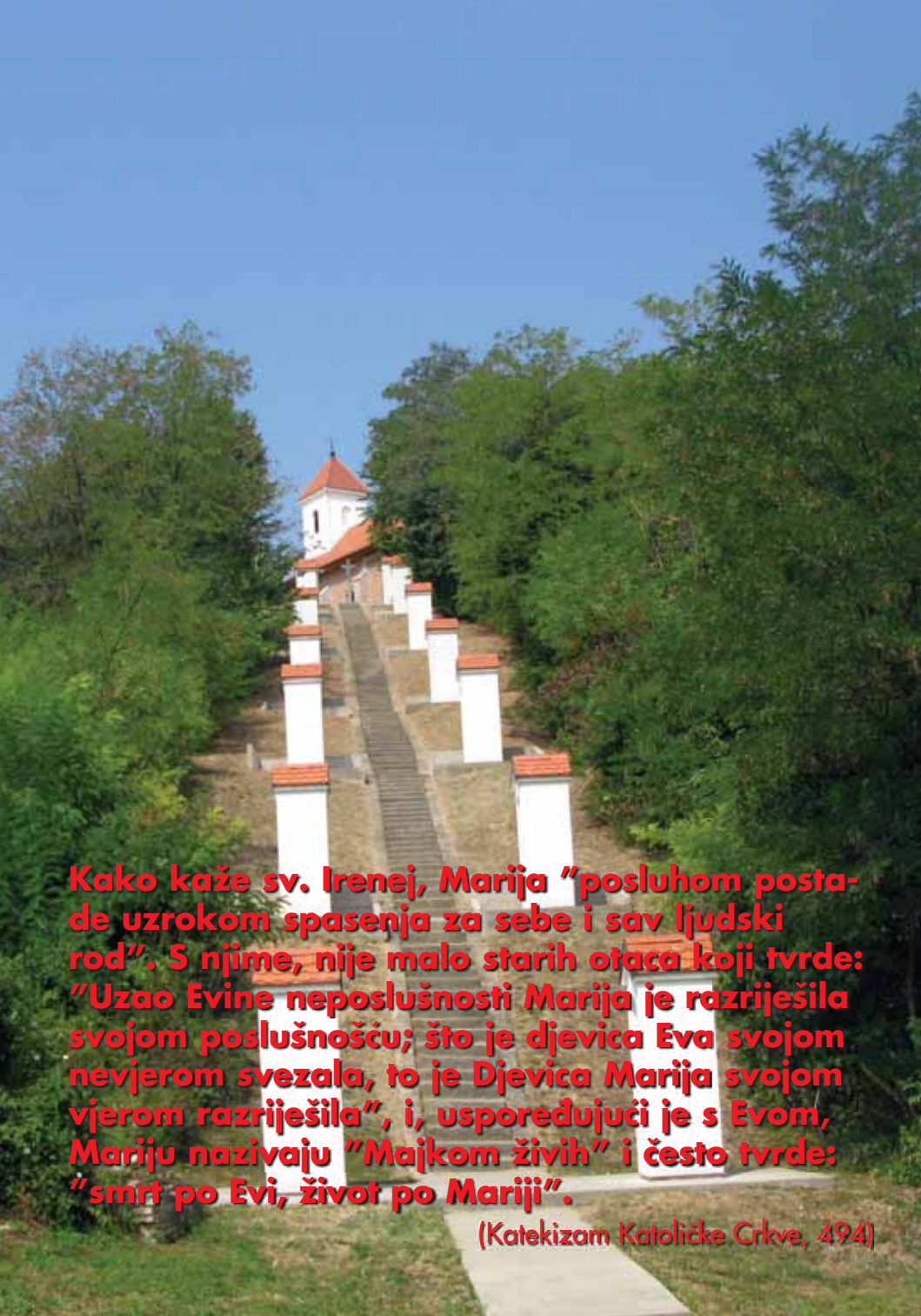
3

Marija

ISSN 1331-1476

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

Kako kaže sv. Irenej, Marija "posluhom postade uzrokom spasenja za sebe i sav ljudski rod". S njime, nije malo starih otaca koji tvrde: "Uzao Evine neposlušnosti Marija je razriješila svojom poslušnošću; što je djevica Eva svojom nevjerom svezala, to je Djevica Marija svojom vjerom razriješila", i, uspoređujući je s Evom, Mariju nazivaju "Majkom živih" i često tvrde: "smrt po Evi, život po Mariji".

(Katekizam Katoličke Crkve, 494)

Vjera je temelj života

Kad je Maksimilijan Kolbe dopremljen u zatvor u Varšavi, za jedne kontrole, čim ga je opazio u redovničkom odijelu, službenik se razbjesni, približi mu se, zgrabi križ s njegove krunice koja je visjela o boku, pokaže mu ga i, ljutit, na sav glas poviče: "Vjeruješ li ti u ovo?" "Da, ja vjerujem!", odgovori zatočenik. Žestoka pljuska po obrazu bila je službenikov odgovor. "A sada, vjeruješ li još uvijek?", pitao je ponovno službenik. "Da, sigurno da vjerujem!", odgovorio je svetac. Na to odjeknu ponovno pljuska po svečevu obrazu i druge pljuske koje su bile nesveta okrutnog službenika vjeri neustrašiva Viteza Bezgrešne Djevice.

Anđeo je Mariji u Nazaret donio vijest, koja nadilazi ljudsko shvaćanje: da će postati majka "Sina Svevišnjega", spasitelja i otkupitelja ljudskog roda; da upravo po njezinu sinu Isusu Bog dovodi k cilju svoj program spasenja. U trenutku navještenja Marija vjeruje, svjesno i slobodno prihvaća Božji izbor i pristaje na njegovu ponudu. Riječima: "Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj!" (Lk 1, 38) u toj vjeri Bogu se potpuno posvećuje i stavlja na raspo-

laganje. Marija je nazvana blaženom jer je povjerovala (Lk 1, 45), jer vjeruje svaki dan posred životnih kušnja i različitih suprotnosti. Hodočasti na putu vjere, iako je taj put težak i naporan. S vjerom sudjeluje u otajstvu svoga Sina i proživljava radost navještenja, ali jednako tako tamu i bol razapinjanja. Marija vjeruje i onda kad se čini da se obećanja neće ispuniti. Mač koji će joj probosti dušu (Lk 2, 35), patnja pod križem umirućeg Sina (Iv 19, 25-27) izgledaju kao nijekanje onoga što je čula kod navještenja. Uza sve to, Marija vjeruje sve do skrajnje kušnje Isusove muke i smrti na križu. Po vjeri je sjedinjena s raspetim Kristom, po vjeri sudjeluje u slavi njegova uskrsnuća.

Korizma je vrijeme koje nas poziva na obnovu vjere, pokoru i obraćenje. Vjera je temelj našega života, s njome naš ovozemaljski život raste i pada. "Bez vjere je nemoguće omiljeti Bogu" (Heb 11, 6), a nema ni istinskog obraćenja. Zbog toga se isplati vjerovati i onda kad je teško i ne vidi se izlaza, kao Marija pod križem ili kao Maksimilijan u logoru smrti. Ni za njih ni za nas, patnja i bol, tjeskobe ovozemaljskog života nisu zadnja riječ, jer iza muke, iza korizme života dolazi radost uskrsnuća, temelj naše vjere i našega spasenja.

UREDNIK

Za novo svetište

Urugvajska schönstattska obitelj priželjkuje već odavno graditi novo svetište, novo za Urugvaj, koji je bio prva zemlja koja je podigla prvo filijalno svetište u svijetu, u Nueva Helvecia. Još nemaju za nj zemljište na kojemu bi ga mogli graditi, ali već imaju oltar napravljen duhovnim i materijalnim prinosom brojnih vjernika laika, a uvezen je iz Svete Marije u Brazilu. Posljednji je to oltar koji su Marijina braća u toj zemlji napravila. (WS)

Spomen-kapela

Zauzimanjem o. T. Rydzyka, direktora poljskog Radija Marije u Torúnu i cijele radijske obitelji, u Poljskoj će, kraj crkve Marije, Zvijezde nove evangelizacije i bl. Ivana Pavla II. uskoro biti sagrađena spomen-kapela. Na njezinim zidovima bit će imena svih Poljaka koji su tijekom II. svjetskog rata spasili živote tisuća Židova. Dosad na popisu ima oko 20 tisuća poljskih junaka. Taj plan predstavljen je 20. siječnja nakon misnog slavlja i papi Franji, koji se za njim veoma zanio, jer je među spasiocima oko 100 svećenika i redovnica. U znak potpore na projekt je Papa stavio svoj potpis Franciscus. (Z)

"Naše poslanje je dovršeno"

Te riječi iz propovijedi voditelja Talijanskoga schönstattske pokreta o. L. Tedeschija postale su geslo oproštajnog slavlja 18. siječnja. Pod njim je 150 osoba započelo službeni oproštaj od svoga čuvara. Oni su prije tri godine počeli slijediti Gospin poziv te imaju svoj zavičaj, svoje prijatelje i obitelji, svoj poziv i time su stekli brojne sigurnosti. Htjeli su svojim bračnim i obiteljskim životom te tri godine učiniti sebi milosnim vremenom, pa su to ostvarili na rimskom Belmonteu. (WS)

Marija Misionarka

"Marija donosi svakom od nas neizmjerljivo velik dar: Isusa, i s njim njegovu ljubav, njegov mir i njegovu radost", kaže papa Franjo. Uistinu, i mi možemo preko Gospina lika donijeti Isusa, njegovu ljubav i njegov mir među neke. Zahvaljujući darovima dobrih duša, Gospino svetište u Banneuxu u Belgiji tijekom g. 2013. moglo je razaslati 41 kip svoje Djevice Siromaha koji se ondje časti. Neki su putovali po 100, a drugi po 10.000 km. Jedni su morali čekati na carinskoj kontroli po koji tjedan, a drugi mjesecima.

Jedan je kip putovao diplomatskim paketom, drugi u kovčegu kojeg biskupa, svećenika ili redovnika. Jedan je dospio i u Vatikan. Većina ih dolazi na određite, neki nađu na prepreke, a neki carinici stvaraju dosta poteškoća. Zato uprava razmišlja da li više slati kipove u Indiju, Brazil ili Čile. Prošle godine dva su stigla na određite razbijena, a na nekima su napravljene rupe, radi provjere da nije unutra droga. Unatoč darovnicima i žigu svetišta, neki primatelji moraju i carinu platiti. (JDA)

IZ LORETSKOG SVETIŠTA

U talijanskom Gospinu nacionalnom svetištu Loretu 20. i 21. siječnja upriličen je prigodni znanstveni skup za ispovjednike. Nakon pozdrava apostolskog izaslanika za loretsko svetište, s predavanjima su nastupili predstojnik Apostolske pokorničarne kardinal K. Nykiel, P. Carloti, S. Majorano, M. Sodi, S. Tavella i A. Montan. Skup je završio diskusijom i zaključnom riječi. Od 24. do 28. veljače u loretskom Gospinu svetištu duhovne vježbe za biskupe i svećenike drži montfortanac o. A. Valini, doktor biblijskih znanosti, docent na Gregorijani i profesor mariologije na Marianumu. (WL)

ZAHVALNOST ZA DOPRINOS

Američko katoličko sveučilište Notre Dame du Lac, poznatije kao Naša Gospa sa sjedištem u South Bendu u državi Indiani, koje su utemeljili g. 1842. članovi Družbe sv. Križa, otvara Sveučilišni centar u Rimu. Tim povodom papa Franjo primio je 30. siječnja njegovo vodstvo, kojemu je zahvalio što je od samog početka mnogo doprinijelo Crkvi u Americi u zauzimanju oko vjerskog odgoja mladih i njihovu poučavanju. (VIS)

HODNJA ZA ŽIVOT

U Washingtonu je 21. siječnja upriličena hodnja za život. U njezino predvečerje sudjelovalo je oko 10 tisuća hodočasnika u nacionalnom američkom Gospinu svetištu Bezgrešnog začeca na godišnjemu molitvenom bdjenju koje slavi Hodnju za život. To je već 41. put da se Američka Crkva sjeća obljetnice Vrhovnog suda koji je u zemlji g. 1973. legalizirao pobačaj. Misno slavlje na otvorenju predvodio je kardinal S. O'Malley, pročelnik

Biskupskog vijeća za život, a uslijedila je prigoda za ispovijed, krunica, klanjanje... i jutarnja završna misa koju je, prije hodnje prema Vrhovnom sudu, predvodio nadb. Ch. Chaput, koji je podsjetio da je tijekom 41 godine 55 milijuna nevine djece u USA pobačajem izgubilo svoje živote. (Z)

TEČAJ GREGORIJANSKOG PJEVANJA

U organizaciji Glazbene kapele sv. Kuće u Apostolskoj palači u Loretu 23. siječnja započeo je tečaj gregorijanskog pjevanja koji drži o. G. Viabile, voditelj pjevanja u loretskom Gospinu svetištu. Tečaj je otvoren svima, a svrha mu je animiranje gregorijanskog pjevanja na liturgijskim slavljinama u svetištu. Trajat će do kraja lipnja i nastaviti se nakon ljetnih odmora. (WL)

JUBILEJ VJERNIKA ŠRI LANKE

Papa Franjo susreo se 8. veljače u vaticanskoj bazilici sv. Petra s predstavnicima šrilankanske zajednice u Italiji i tamošnjim hodočasnima koji su došli u Rim u prigodi 75. obljetnice posvećenja Šri Lanke bl. Djevici Mariji i 40. obljetnice posvećenja svetišta Naše Gospe od Lanke u Tawatteeu. Prihvatio je pritom poziv da posjeti njihovu zemlju. (RV)

POVIJEST JUBILEJSKE PJESME 2014.

Na otvorenju Schönstattske jubilejske godine 18. listopada 2013. svijetu je predstavljena jubilejska pjesma 2014. Pjesma pod naslovom Tvoj Savez - naše poslanje izabrana je između prijedloga za natječaj, a bit će poslana Timu 2014. iz različitih zemalja. Napisale su je Marijine sestre M. Pilar Carr re (tekst) i s. M. M. Vi as (melodiju), nastanjene u Novom Schönstattu u Florencio Varela (Argentina). (WS)

Josipova poslušnost Bogu

Josip i Marija živjeli su u Nazaretu; nisu stanovali zajedno, jer ženidba nije još uvijek bila sklopljena. U međuvremenu, nakon što je prihvatila Anđelov navještaj, Marija je začela po Duhu Svetom. Kad je to Josip primijetio, ostao je zbunjen.

Evandjelje ne objašnjava kakve su mu se misli rojile po glavi, nego nam kaže ono bitno: on nastoji vršiti volju Božju i spreman je na najkorjenitije odricanje. Namjesto da se brani i traži svoja prava, Josip se odlučuje na rješenje koje za nj predstavlja veoma veliku žrtvu. I u Evandjelju se kaže: "A Josip, muž njezin, pravedan, ne htjede je izvrnuti sramoti, nego naumi da je potajice napusti" (1, 19).

U toj kratkoj rečenici sažeta su sva unutarinja previranja, imajući pred očima ljubav koju je Josip osjećao prema Mariji! Ali i u takvim okolnostima, Josip kani vršiti volju Božju i odlučuje, zasigurno s velikom bolju, Mariju potajno otpustiti. Nad tim riječima treba se dobro zamisliti da bismo shvatili kušnju koju je Josip morao podnijeti u danima koji su prethodili Isusovu rođenju. Ta kušnja slična je onoj Abrahamovoj kad je Bog tražio da žrtvuje sina Izaka (usp. Post 22): odreći se onoga najdragocjenijeg, najdraže osobe.

Ali kao i u Abrahamovu slučaju, Gospodin intervenira: našao je vjeru koju je tražio i pruža drugi izlaz, put ljubavi i sreće: "Josipe - reče mu - ne boj se uzeti k sebi Mariju, ženu svoju. Što je u njoj začeto, doista je od Duha Svetoga" (Mt 1, 20).

Taj tekst iz Evandjelja pokazuje nam svu veličinu duše svetog Josipa. On je slijedio dobar životni plan, ali je za nj Bog namijenio drugi naum, jedno veće poslanje. Josip je bio čovjek koji je uvijek slušao Božji glas, bio je duboko osjetljiv na njegovu tajanstvenu volju, čovjek koji je budno osluški-vao poruke koju su mu dolazile iz dubina srca i od Boga. Nije se odlučio tvrdoglavo držati svoga životnog plana, nije dopustio da mu mržnja truje dušu, nego se bio spreman staviti na raspolaganje novosti koja mu je na zbunjajući način predstavljena. I tako se Josip pokazao kao dobar čovjek. Nije mrzio i nije dopustio da mu mržnja truje dušu. Ali koliko puta mržnja, pa i antipatija, zloba truju nama dušu! A to nanosi bol. Ne smijemo to nikada dopustiti: on nam je u tome primjer. I tako je Josip postao još slobodniji i veći. Prihvaćajući sebe prema Gospodinovu naumu, Josip pronalazi u punini samoga sebe, izvan samoga sebe. Ta njegova sloboda da se odrekne onoga što je njegovo, posjedovanja vlastitog života, i ta njegova puna raspoloživost u srcu za Božju volju, i nama su poticaj i smjerkaz.

Papa FRANJO

(Iz nagovora uz molitvu Anđeo Gospodnji u nedjelju 22. prosinca 2013.)

Moli od Svjetla vječnoga

Ti si foranj Davidov, s kojega se čudesno pojavilo svjetlo koje prethodi svjetlu.

Moli od Svjetla vječnoga, koje se utvrdilo u tvojoj utrobi, da izagna iz naših duša tmine grijeha i njih ispuni svjetlom pravednosti.

Onda ćemo, srca osvjetljena i čista, slaviti tvoj slavni blagdan i veličati slavu onoga koji se nastanio u tebi, kao i slavu njegova Oca i njegova Duha Svetoga, zauvijek.
Amen.

(Iz sirijsko-maronitskog časoslova na blagdan Navještenja)

Prijestolje Sina Božjega

Idući tragom Marijinih stopa i života, jedan od bitnih događaja svakako je naviještenje anđela Gabrijela koji joj je obznanio da će roditi Sina Božjega, što je bila istinska blaga vijest Mariji, a po njoj i cijelom čovječanstvu, po čemu svetkovina i nosi naziv *Blagovijest* ili *Navještenje Gospodinovo*. Meditirajući anđelove riječi Djevici, slušamo kako joj je rekao da će njezinu Sinu Bog dati prijestolje Davida oca njegova. Kako bi se moglo razumjeti tu rečenicu, valja imati u vidu nekoliko pretpostavki, nije naodmet propitati i jezične i povijesno-praktične sastavnice tog pojma. Govor o prijestolju je simbolički. Tim pojmom opisuje se vlast koju posjeduje osoba koja zavređuje sjesti na prijestolje. Osim toga, tim se istim jezikom u Starom zavjetu govori i o Bogu i njegovu kraljevstvu, te nam stoga Božja riječ postaje i nit vodilja za ovo promišljanje. Valja dodati da vladavina zemaljskoga gospodara započinje ustoličenjem na prijestolju s kojeg upravlja i donosi najvažnije odluke. Zato je ustoličenje svečani početak vladavine, trenutak preuzimanja vlasti.

STAROZAVJETNI GOVOR O PRIJESTOLJU

Kad Psalmi opisuju Božju uzvišenost i moć, posebnim jezikom i usporedbama govore o Bogu kao vječnom, svemoćnom, nebeskom. Upravo taj Bog

čija je moć beskrajna a prijestolje vječno, traži sebi prijestolje, tj. želi da ga ljudi priznaju i kao svoga kralja na zemlji. Osim toga, u Starom zavjetu postoji cijeli niz proročkih tekstova u kojima je Bog obećao Davidu da će uspostaviti njegovo kraljevstvo kao vječno, da će mu dati vječno prijestolje, tj. da će održati njegovo potomstvo do vijeka. Nada u ostvarenje tih obećanja živjela je u mesijanskim očekivanjima Božjeg naroda prema kojima su se te dvije dimenzije stapale u jedno time što je Mesija, prema očekivanju naroda Izraelova, trebao biti iz plemena Davidova te je, kao takav, trebao uspostaviti Božje kraljevstvo na zemlji. Polazeći od rečenoga, postaje jasno koliko su važne i snažne riječi koje anđeo Gabriel izgovara Mariji kad joj naviješta da će roditi Sina Božjega. Njoj anđeo naviješta dolazak mesijanskih vremena i ispunjenje proročanstava, ali ona to ne pripisuje svojim zaslugama, niti umišlja da će ona Bogu pomoći da ostvari svoje kraljevstvo, nego ga prima kao Božji dar. Anđeo je rekao da će dječaku kojega ona rodi Bog dati kraljevstvo obećano Davidu, iz čega proizlazi da Bog uspostavlja svoje kraljevstvo, a ne čovjek. To znači da će Bog, istinski kralj, njezinu Sinu pripremiti ono vječno prijestolje obećano po prorocima, koje će u isto vrijeme biti i božansko i ljudsko, i Božje i Davidovo. Tako se ostvaruje istinska potreba Božja da bude kralj na zemlji svome narodu i da u isto vrijeme ispuni obećanje Davidu. Bog je učinio ono čega ljudi nisu uvijek bili svjesni. On će na tako neočekivan i iznenađujući način ispuniti svoja obećanja, pa je kao istinski kralj htio

potražiti i prikladno prijestolje svome Sinu, koje će odgovarati njegovoj božanskoj uzvišenosti.

OSTVARENJE PO MARIJI

Doista, Bog koji snagom svoga Duha Svetoga daje da Marija začne Sina, podiže Davidova potomka koji će biti istinski kralj i utemeljitelj kraljevstva Božjeg na zemlji. Bog utjelovljenjem svoga Sina ostvaruje dana obećanja i zato uspostavlja svoje kraljevstvo, a ono je u isto vrijeme Davidovo, jer je njegov Sin ujedno i Davidov po Mariji koja je iz loze Davidove. Tako se ta dva Božja obećanja po Mariji slijevaju u jednom ostvarenju. Ali ako je neosporno da je Bog po Isusu ostvario svoja obećanja Davidu, onda je ostvario i ono obećanje da će mu dati prijestolje na zemlji. Otac i to ispunjava izabirući Mariju koja mu stavlja na raspo-

laganje svoju svetu utrobu za najuzvišenije kraljevsko prijestolje. Ona koja je bila iz loze Davidove pružila mu je svoje srce kao prijestolje, jer je ono moglo biti jedino mjesto dostojno da njega primi na zemlji kao pravog kralja i mesiju.

Sin Božji dolazi na svijet kako bi se pokazao zakonitim nasljednikom Božjeg kraljevstva, određen za prijestolje voljom Boga, velikoga kralja. Tako Isus pokazuje od samog početka da njemu pripada Božje kraljevstvo na zemlji, te da je, jer ima zakonito gospodarstvo nad ljudskim rodom, on pravi nasljednik Božjeg prijestolja na zemlji. Ali, naravno, njegovo kraljevstvo nije samo od ovoga svijeta, pa time ni njegovo prijestolje nije od ovoga svijeta, premda je na ovom svijetu. Ono je u potpunosti satkano od milosti Božje, milosti utkane u ljudsku narav Marije iz Nazareta, kao jedino prijestolje Boga dostojno. On koji dolazi na zemlji uspostaviti kraljevstvo koje nije od ovoga svijeta, uzima ljudsku narav od nje koja je na zemlji, ali potpuno dar neba, ljudsko biće, a ipak uzvišenija od anđela.

Marija će stoga u svom hvalospjevu Veliča jasno reći kako Bog silne zbaci s prijestolja i uzvisuje neznatne, pokazujući time kako je i nju uzdigao da bude prijestolje njegove prisutnosti. Njezine riječi nisu ništa drugo nego odjek onoga što zapisa mudrac: Gospod je srušio prijestolja silnika i potlačene posadio na mjesto njihovo (Sir 10,14). Istovjetna je, dakle, ideja, da Bog zbacuje silnike s prijestolja i uzvisuje neznatne, u čemu je Marija prepoznala sebe.

Ivan BODROŽIĆ

Skidaj masku; piši: katolik!

Grupa vragoljastih dubrovačkih šaljivčica temeljito obradila jednog fakina: opili ga pa ga, onako zamašćena i zarsla u šikaru od kose i brade, okupali, ošišali i obrijali te mu navukli fratarski habit. U kasni noćni sat više su ga nosili nego vodili uza Stradun te alarmirali vratara u Male braće: „Zatekli smo ovoga Vašeg brata kako lunja po Gradu, nije baš izgledalo da može sam doći do samostana, pa smo mu pomogli...!“ Vrtar zaključio da mora probuditi gvardijana, a on naredi: „Smjesti ga u gostinjsku sobu pa ćemo rješavati ujutro.“ Kako se gost nije dokasna pojavio, gvardijan je ušao u sobu i odmah s varta započeo kako sramoti svoj red i svoju odoru te u lijepi Grad donosi ružnu sliku na sablazan... I tko je on? A jadni Luka, ni kriv ni dužan, u urednoj postelji i lijepoj sobi sa svetim slikama, u dilemi je li na ovom ili na drugom svijetu... Kad je došao do riječi, zausti: „Pođite na rivu i do u luku pa tražite fakina Luku; ako ga nađete, onda ja stvarno ne znam tko sam!“

KRIZA IDENTITETA

Koliki od naših oko 88% Hrvata katolika znaju tko su i što su?! U posaborsko doba bila u modi „kriza identiteta“ među svećenicima: kao - odjednom više ne znaju koja je njihova uloga i zadaća, komu i čemu služe!? A možda su se samo trebali upitati služe li - uopće!

Danas se kriza identiteta, čini se, spustila u „bazu“, pa se sve češće izgovara ili prešućuje, čuje ili prečuje pitanje: čemu i kome služe kršćani katolici? No, je li ta dilema ili kriza identiteta uistinu nešto novo? Nije li nam već prije dvije tisuće godina Učitelj rekao: „Vi ste sol zemlje“, da bi se odmah potom zapitao: „Ako sol obljutavi, čime će se ona osoliti?“ i odgovorio: „Nije više ni za što nego da se baci van i da ljudi po njoj gaze!“

To što nas u posljednje vrijeme mnogi, izvan Crkve i koji kažu da joj pripadaju, u sabornici i na ulici (a ima li razlike?!), a ponajviše oni iz medija i politike... toliko napadaju, upravo „gaze“, trebalo bi nas potaknuti da pomno i mudro razlučimo: što od tih napada dolazi od zla i zlih namjera, možda čak od Zloga, a koliko u svemu tome udjela ima bljutavost naše soli?

Sol i svjetlo - a Isus nam je rekao da smo upravo to mi u svijetu - jesu poput zdravlja o kojem najviše govorimo kad ga izgubimo. Godinama možemo jesti normalno osoljenu hranu i ne vidjeti sol niti uopće misliti na nju, ali kad jednom kuharica zaboravi posoliti, svi govore o soli i nju traže. I o svjetlu najviše mislimo i govorimo te ga tražimo kad nestane struje. Stoga se ne bismo trebali odviše čuditi što ljudi (naravno, i „neljudi“) ne primjećuju one kršćane koji su se kao zdrava sol utopili u biće ovoga svijeta, začinjavaju mu život i osvjetljavaju dane kao nevidljivo sunce iza oblaka, a primjećuju pa i ogovaraju i kleveću, tj. gaze, naslage bljutave soli, ugaslih lampiona i pregorjenih žarulja „deklartivnog kršćanstva“. A što dio toga gaženja dolazi od zla ili

od Zloga, još manje nas treba zabrinjavati. Naprotiv, moglo bi nam biti jamstvo da smo na dobru, tj. na Njegovu putu, jer je najavio: „Ako su mene progonili, i vas će progoniti!“ Njegov nam je Povjerenik to lijepo i obrazložio: „Ljubljeni! Ne čudite se požaru što bukti među vama da vas iskuša, kao da vam se događa štogod neobično. Naprotiv, radujte se kao zajedničari Kristovih patnja da i o Objavljenju njegove slave mognete radosno klicati. Pogrđuju li vas zbog imena Kristova, blago vama, jer Duh Slave, Duh Božji u vama počiva. Tek neka nitko od vas ne trpi kao ubojica, ili kradljivac, ili zločinac, ili makar i kao nametljivac; ako li kao kršćanin, neka se ne stidi, nego slavi Boga zbog tog imena. Ta vrijeme je da započne Sud – od doma Božjega.“ (1 Pt 4,12-17)

LAKO SE IZJAŠNJVATI

U opako i opasno poratno vrijeme barba Joze je kao remeta uporno na

velike blagdane izostajao s posla, makar to nisu bili praznici. Predradnik ga je pitao: „Joze, iskoristio si odmor, nisi u bolovanju... ča ću ti pisat?“ ”Piši: katolik!”, odgovarao je Joze. To mu i na grobu piše.

Piši katolik! Lako se danas „pisati“ katolikom kad to ništa ne košta, „raskid ugovora“ s Crkvom i s Bogom, ili jednostavno zaobilaženje, to se danas čini s „nepodnošljivom lakoćom“. Neki su hrvatski katolici u Njemačkoj radi koje stotine maraka s lakoćom izjavljivali da nisu članovi Katoličke Crkve, a zatim uvrijeđeno reagirali kad im je župnik u zavičaju, koji je o njihovoj izjavi službeno obavješten i to morao zapisati u Matične knjige, priopćio da ne mogu biti kumovi niti ići na pričest.

Ipak, ti „službeno“ ispisani iz Crkve čine tek mali udio velikog paradoksa: da je Hrvatska zemlja u kojoj je puno više katolika nego kršćana! U ovoj Hrvatskoj, proizišloj – a nikad posve izišloj – iz „socijalističke Jugoslavije“ – svašta je moguće. U onoj državi bila je „javna tajna“ da među Srbima ima dosta onih koji su se izjašnjavali kao pravoslavci, makar nisu bili ni kršteni, što je besmisleno. No, ima li danas i u Hrvatskoj čak i nekrštenih koji se upisuju u katolike?!

Nisu li negdje na tom tragu ona nezgrapna pitanja koja otkrivaju zbrku u glavama u pogledu vjerske i crkvene pripadnosti, kao npr: „Jesu li oni pravoslavci ili kršćani?“, i vicevi poput onog: „Mujo, jes čuo da je izabran novi papa? Jesam, bolan, čuo, ali opet katolik!“, ili one britke kritike na račun „novokomponiranih“ katolika, da je razlika izme-

đu malih i velikih Hrvata u tome što su prvi kršteni dok su bili mali, a drugi – kad su odrasli!

POKORA ILI ZAMJENA MASKI

Evo nas u korizmi. Hoće li se hrvatski katolici povesti i zavesti za kojekakvim „zvjezdama i zvjezdicama medijskog neba“ koje će u žutilu tabloida bučno najavljivati svoja „korizmena odricanja“ od cigareta, alkohola, kave ili čokolade? Ili će svoje sofisticirane dijete i kozmetičko-terapeutske zahvate staviti pod naslov korizmene pokore, posta i nemrsa? A zapravo će to biti samo zamjena maski: fašničko-karnevalskih s „korizmeno-kršćanskim“.

Momu barba Anti iz Praznica bilo je izazovno što njegova postarija susjeda, već u ono vrijeme, „tjera modu“ friziranjem i bojanjem kose pa ju izazivao: „Marija, je ti to svetašnja ili svajdonjo glova?!“ Kršćanine, nemoj i ti Dan Gospodnji obilježavati samo posebnom frizurom i blagdanskom (svetašnjom) odjećom, pa makar ta „garderoba“ uključivala i „dužnost“ sv. mise. Korizma te zove da skineš i odbaciš sve maske iza kojih pokušavaš Bogu, sebi i bližnjima skriti svoje pravo lice, da se u potrazi za odgovorom na pitanje tko si i što si dobro opipaš, pogledaš se u zrcalu Božje riječi, da u iskrenoj i skrušenoj ispovijedi temeljito opereš sve nanose šminke. Tada više nećeš biti ovisnik o javnom mnijenju, niti ćete svaka nepovoljna kritika, svaki „mig ili riječ protivna“ uznemiriti i rastužiti..., nego će ti biti važno kakav si u Božjim očima i da si u Njegovu srcu upisan kao Njegovo dijete - kršćanin katolik!

Stanko JERČIĆ

Cvijet Sina Majke Božje

Pulmonaria officinalis

Cvijet Sina Majke Božje ili plućnjak ljekoviti trajna je zelen koja raste po krčevinama i među grmljem, a listovi joj se busena razvijaju uz cvatuću stabljiku. Oni su jajoliki i prema dnu, manje ili više, naglo suženi u peteljku, srcoliki i zaobljeni, odozgo bodljasto hrapavi, s bijelim pjegama. Cvjetovi se razvijaju na vrhu stabljike u svitku, a ljevka su oblika i različitih boja, kao crvene, ljubičaste...

Zanimljivo je da se u mnogim jezicima biljka naziva "mlijekom Majke Božje", što dolazi od neke engleske legende prema kojoj je mlijeko, dok je Majka Božja hranila Isusa kapalo na listove plućnjaka, te zato po lišću ima lijepe bijele pjege.

Mario CRVENKA

Gospa ga prati

Vratar španjolskoga NK "Valencija" ne uklapa se u kalupe nogometaša na kakve smo navikli. Zove se Diego Alves, a jedan je od najboljih vratarâ na svijetu. Riječ je o 28-godišnjem Brazilcu talijanskog podrijetla.

Odrastao je u argentinskoj školi nogometa u Rio de Janeiru, prelazi g. 2004. u Atletico Mineiro, g. 2007. u španjolsku Almeriju, a od g. 2011. brani u Valenciji. Otkako je u Španjolskoj, neutralizirao je 12 od 24 lopte s 11 metara, što je iznenađujuće uspješan rezultat.

Mladi Brazilac slavu je postigao i izvan nogometnog terena. Kad se predstavio u Valenciji, nije se novinarima ustručavao izjaviti:

- Gospa me stalno prati. Ja sam veoma religiozna osoba i Ona će uvijek biti sa mnom.

Posebnu pobožnost gaji prema Gospi od Aparecide, zaštitnici Brazila, što svjedoči prije svake utakmice utiskujući dva poljupca medaljici iz toga svetišta.

- Darovala mi ju je teta, koja je bila veoma religiozna, kad sam proživljavao teške trenutke. Ona mi ju je dala i ojačala me. Prošao sam mnogo dobra i Gospu sam počeo bolje upoznavati! - izjavio je mladim španjolskim katolicima i odlučio da će je nacrtati na svojim rukavicama: - Nosim je satlano sa sobom na svim utakmicama. Ona mi daje sigurnost i ozbiljnost.

Kao što je Gospa od Aparecide važna za Diegova život, njezina

nazočnost bila je od presudne važnosti i za njegovu obitelj:

- Obitelj je najveća i najvažnija sigurnost koju imamo. Za mene je bila temelj svega. Ako sam ovdje i glava mi je na ramenu, to je zahvaljujući mojoj obitelji.

Iako brojni nogometaši pogled pri uspjehu radije upiru prema gore negoli da se zadovolje postignutim uspjehom, brojni, i ne samo južnoamerički, pripadaju "Kristovim atletima", udruzi evanđeoskog nadahnuća. Španjolski mediji otkrivaju vjeru iskusnoga paragvajskog napadača R. Santa Cruz, kao i J. Navasa, koji na majici nosi natpis "Bog je ljubav". Talijanima je poznata vjera J. Zanettija, "Interova" povijesnog kapetana, koji je utemeljio fundaciju za pomoć siromašnima u rodnoj Argentini. Argentinac je bio i nekadašnji nogometaš A. Balbo.

Pokazivao je svoju ljubav prema Gospi od Lujana noseći oko ruke vrpce s njezinim likom dok je bio kapetan "Rome".

Kamenko J.

Marija u Novom zavjetu

Bl. Djevica Marija spominje se tek u dvjestotinjak redaka Novoga zavjeta. Najčešći spomen njezina imena nalazimo kod evanđelistâ Luke i Mateja, tj. u prvim dvama poglavljima njihovih evanđelja, koja nazivamo evanđeljima djetinjstva Isusova. U njima tako susrećemo najopsežniji spomen bl. Djevice Marije, dok je evanđelisti Marko i Ivan spominju tek po dva puta. Osim toga, Luka je u Djelima apostolskim spominje jedanput (Dj 1, 14), Pavao u svojim poslanicama jedino jednom (Gal 4, 4), a ni u jednoj katoličkoj poslanici nema nikakva spomena, dok u Knjizi Otkrivenja ima tek jedan uključivi (Otk 12, 1-6). Tim redcima moguće je pristupiti na različite načine. Primjerice, kronološki, od najstarijih do najmlađih, ili teološki, smještajući ih u suglasje teologije pojedinoga novozavjetnog auktora. Mi ćemo pokušati pružiti kratak sažetak novozavjetnoga govora o Mariji slijedeći nauk II. vatikanskog sabora i uokvirujući ga, kronološki, od početnog spomena Marije kao Žene od koje je u punini vremena rođen Sin Božji, do Marije, Majke Isusove oko koje su u molitvi okupljeni apostoli u dvorani Posljednje večere.

MARIJA - NOVI POČETAK

Sabor veli kako se s Marijom, „uzvišenom kćeri sionskom, poslije dugog čekanja obećanja, ispunjaju vremena i ustanovljuje se nova Ekonomija, kad je

Sin Božji od Nje uzeo ljudsku narav, da otajstvima svoga tijela oslobodi čovjeka od grijeha“ (Svjetlo narodâ, 55). Dakle, s Marijom počinje nešto novo, započinje nova ekonomija. Na to cilja Pavlov jedini spomen bl. Djevice Marije iz Poslanice Galaćanima: „Kad dođe punina vremena odasla Bog Sina svoga, od žene bi rođen, Zakonu podložan, da podložnike Zakona otkupi te primimo posinstvo“ (Gal 4, 4-5). Bl. Djevicu Mariju Pavao smješta u središte punine vremena. Kad je punina nastupila, Bog šalje svoga Sina, a on dolazi po Mariji. Nju Pavao i ne spominje po imenu. Isus se rađa „od žene“. Nije li tu nagovještaj Marijine uloge u novoj ekonomiji spasenja, naime, da je uz novog Adama, kao začetnika i glavu novog čovječanstva, potrebna i nova Eva, Žena? Sabor će tu misao jasno izraziti: „Otac milosrđa je htio da predodređena majka prije utjelovljenja dade pristanak, da kao što je žena sudjelovala u davanju smrti, tako žena sudjeluje i u davanju života. To izvanredno vrijedi o Isusovoj Majci, koja je svijetu dala sam Život koji sve obnavlja... Zato brojni stari Oci... tvrde da je ‘uzao Evine neposlušnosti bio razriješen Marijinom poslušnošću; što je svezala djevica Eva svojom nevjerom, da je to Djevica Marija razriješila vjerom’, i učinivši usporedbu s Evom, Mariju zovu ‘majkom živih’ i češće tvrde: ‘Smrt po Evi, život po Mariji’“ (Svjetlo narodâ, 56). Život po Mariji! U središtu Božjeg nauma spasenja, koje je u Očevu milosrdnom srcu odvijeka planirano, nalazi se Žena, nova Eva, Marija, Ona po kojoj dolazi sam Život.

Večernji pozdrav Gospi

Zaplavio sumrak
blagi vjetrić mreška vale
isplovljavaju prve brodice iz Podstrane
prema Stobreču
ribari pale svoje ferele

zazvonila večernja zvona
starica naborana lica pred kućom sjedi
kronicu držeći u usahloj ruci
krsti se i Anđeo Gospodnji ispotiha moli

zahvaljuje na još jednom
proživljenom danu
u Gospine ruke stavlja sebe i čeljad svoju
sve putnike na kopnu i moru
sve težake
rodilje i nemoćnike
posebno neka je naša dobra Majka
dragom Bogu preporučiti
da mirnu joj noć dade
a ako Bog je pozove s ovoga svijeta
u nebeske dvore neka je uvede
i tamo da sretne svoju dragu rodbinu
rajnu dječicu, muža, majku i braću i sestre

sve tako riječ po riječ a loza pomno sluša
i đirani, bosiljak i murtela
starica dobra moli da i rod na lozi zdrav i
obilan bude

điran cvate
Gospa blagoslovi bosiljak i murtelu
koje u hranu i rakiju stavlja
radi boljega zdravlja

a molitva njena
ko rosica što padati poče
svijetu je ljekarija prava

Danica BARTULOVIĆ

ŽENA NA POČETKU I NA KRAJU

Dakle, na početku Novog zavjeta nalazi se Žena po kojoj, u punini vremena, Vječnost ulazi u vrijeme i vrijeme postaje otkupljeno, postaje vrijeme milosti i spasenja. Novozavjetna mariologija otvara se govorom o Ženi po kojoj dolazi Sin Božji, a zaključuje se spomenom prve zajednice Isusovih učenika koja je sjedinjena u molitvi, a u njezinu središtu nalazi se Marija, majka Isusova. Kao dopuna zaključku novozavjetne mariologije Knjiga Otkrivenja stavlja nam pred oči trudnu Ženu koja porodi Sina, muškića, koji je uzet Bogu i prijestolju njegovu. Na Ženu i ostatak njezina potomstva obara se zmaj i njegova mržnja. Poslije Kristove uzašašća, "Sin je uzet Bogu i prijestolju njegovu", nastupa vrijeme u kojem se odvija borba između zmaja i Žene. To je vrijeme u kojem živimo, vrijeme u kojem živi žena, koja bijaše Izrael koji je postao Marija, a ona je, Božjim promislom, postala majka Kristove braće u sestara te u Knjizi Otkrivenja postaje Crkva. Đavolska mržnja protiv Žene i njezina potomstva je to veća jer zmaj zna da ne može pobijediti. Ženi su, naime, dana velika krila orlujska da odleti u pustinju gdje je sam Bog štiti i hrani. Krist nam dolazi po Mariji; od Marije Krist i Crkva. U vremenu Crkve, a to je vrijeme velike duhovne borbe, Crkva ima zaštitu Majke, zaštitu One koja je početak „svijeta boljega“ i koja velikom ljubavlju prati sljedbenike svoga Sina na njihovu putu prema vječnoj domovini.

Mladen PARLOV

Albert Veliki o Djevici Mariji

Albert se rodio oko g. 1200. u Lauingu, bavarskom gradiću na Dunavu. U mladosti se zanosi za prirodnim znanostima. Da usavrši svoje znanje bi poslan u Padovu, gdje se susreće s netom osnovanim Redom propovjednika i g. 1223. postaje njegovim članom. Daljnju naobrazbu i službu poučavanja vrši u rodnoj Njemačkoj. Već g. 1245. susrećemo ga na pariškoj Sorboni gdje podučava bogoslovlje i susreće Tomu Akvinskoga, koji će ga kasnije slijediti u Kölnu, gdje je Albert pročelnik dominikanske škole, a kasnije i provincijal. Protiv njegove volje, papa Aleksandar IV. imenuje ga biskupom Regensburga (1260.-1262.). S Bonaventurom i ostalim biskupima sudjeluje g. 1274. na saboru u Lionu. Uz teološki posao, skolastik aristotelovskog smjera bavi se propovijedanjem i vođenjem duša. Znao je ujediniti znanstvenu djelatnost s pastoralnom. Bili su mu povjereni odgovorni poslovi u Crkvi i društvu, a isticao se kao okretan posrednik u mirovnim pregovorima. Nazvan je Velikim zbog djela koje je stvorio i kojim je obogatio kršćansku baštinu na području prirodne, filozofske i bogoslovske znanosti. Preminuo je g. 1280. u Kölnu, a njegovi posmrtni ostaci čuvaju se u crkvi sv. Andrije. Tek je g. 1931. proglašen crkvenim naučiteljem i svecem.

Djela sv. Alberta skupljena su u nekoliko desetaka velikih svezaka. U njima raspravlja o prirodno-znanstvenim, filozofskim i bogoslovskim pitanjima. Pod vodstvom fra Karla Balića, o njegovoj mariološkoj misli vrijednu prouku piše slovenski franjevac Bruno Korošak. Znanstveno dokazuje da prouke o Gospi, koje mu se dugo pripisivahu, nisu njegovo djelo. Iako ne sastavlja sustavni prikaz Marijina otajstva, ostavlja vrijednih misli o Majci Isusovoj, svjedočanstvo ondašnje vjere i crkvenog nauka. Nazvan je Marijin tajnikom, Djevičinim bilježnikom, a Gospa je za nj svjetlo u noći života, zvijezda koja vodi Isusu.

MARIJINA SVETOST

O Marijinu liku i ulozi u djelu spasenja Albert raspravlja u svom djelu o Utjelovljenju, u tumaču svetopisamskih tekstova, posebno pak Evanđelja po Luki. U govor o Kristu uključuje Marijino otajstvo. U usporedbi Majke i Sina uvijek naglašava Kristovo božanstvo, njegovu prednost i prvenstvo s jedne i Marijinu pripadnost ljudskom rodu s druge strane.

Drži da je Marija od Boga primila sve što može primiti jedno ljudsko stvorenje. Te darove i dobra ne zadržava za sebe, nego ih dijeli onima koji se utječu njezinu zagovoru. Božji dar njoj je milost olakšanja kojom pomaže nevoljniku, milost utjehe kojom ohrabruje ožalošćene, milost pomirenja po kojoj bijedne i nevoljne pomiruje sa svojim Sinom. Sve su oči uprte u nju, obnoviteljicu i pomoćnicu grešnika. Polazeći od pretpostavke Kristova sveopćeg otkupljenja, Albert s velikim

bogoslovcima svoga vremena zastupa činjenicu da je Marija bila začeta u istočnom grijehu od kojega je, izvanrednim Božjim zahvatom, bila oslobođena već u majčinu krilu. Bog je učinio da bude slobodna od nagnuća prema smrtnom i laganom grijehu. Na taj način postaje osoba koja se najviše približuje svome božanskom Sinu. Na još savršeniji način Nazaretska Djevica posvećena je u času utjelovljenja Sina Božjega kad je na nju sišla sila Duha Svetoga i kad je u njezinu krilu boravio Vječni Logos. Na taj način Marijina svetost, njezina punina milosti nadilazi svetost svih svetih, ali je manja od Kristove, jer on posjeduje puninu božanske naravi. Marija je urešena darovima Duha Svetoga.

DJEVICA I MAJKA

Marija je u isto vrijeme Djevica i Majka. Za Alberta su ta dva pojma nedjeljivi jedan od drugoga. Marija je djevica ukoliko je majka i majka budući da je djevica. Albert se često vraća na temu Marijina djevičanstva. Tvrdi da je ona vazda djevica: Djevicom je bila u trenutku začeća i za poroda, a i

poslije poroda ostala je neporočna. Marijino djevičanstvo nije prouzročilo nikakvu zapreku zaručništvu s Josipom. Njih dvoje sklopili su brak po zakonu onoga vremena. Uz to su sačuvali svoj duh od svake grešne požude. Snagom svoga kreposna života Marija je zaslužila Božji izbor i poziv. Zavrjedila je biti Bogorodica, jer je to dolikovalo svetosti samoga Sina Božjega. Albert hvali dostojanstvo i neporočnost Majke Božje koja je primjer i uzor, još više jedinstven slučaj u krugu zemaljskih majki. Anđelov pohod pri navještenju imao je ulogu pripremiti Mariju da s vjerom prihvati anđelove riječi te svojevoljno i slobodno pristane na Božju ponudu. Marija je izabrana da postane Majkom Božjom.

NA NEBO UZNESENA

Oslanjajući se na otačku predaju, Albert tvrdi da je Marija uznesena u Božju slavu sa svojim tijelom. Srednjovjekovni skolastik ne upušta se u pojedinosti Gospina uznesenja. Sa svojim tijelom, u svoj svojoj tjelesnoj pojavnosti ona je u Božjem svijetu. Albert drži da postoji neka vrst dvostruka stanja u nebu, jedno iskustveno i drugo posve duhovno, koje je boravište samoga Boga. U iskustvenom nebu boravi Kristovo čovječstvo zajedno s anđelima i svetima. U tom je svijetu i Marija sa svojim tijelom, koje je bilo prebivalište Sina Božjega. Tek će novije bogoslovlje otkriti vrijednost ljudskog tijela, mjesta susreta s Bogom i drugima. Marijina proslava u tijelu pralik je onoga što će Bog izvesti u svim otkupljenima.

dar-ko

Uzor u korizmi

Da primjeri imaju izuzetnu privlačnu moć iskusile su sve religije i civilizacije. Stari Latini koristili su za to mudru izreku: *Verba volant exempla trahunt = Riječi odlieću, primjeri privlače!* U tom smislu Crkva predlaže ostvarene ideale svojih izabranih članova kao najrječitiji govor i siguran putokaz prema vječnosti. U misnom predslavlju svetačkih blagdana kličemo Bogu: „*Ti nam, Gospodine, u životu svetaca pružaš primjer, u zajednici drugovanje, u zagovoru pomoć.*“ Promatrajući junačka djela svetih budi se želja i nada u stilu glasovita usklika: *Kad su to mogli toliki i tolike, mogu i ja!* To pravilo vrijedi za sva vremena, za korizmu osobito.

S ISUSOM U PUSTINJI

Katekizam (br. 540) naglašava da se „*Crkva svake godine četrdesetdnevnom korizmom sjedinjuje s Isusovim otajstvom u pustinji*“. A pustinja je metafora, slika za život u pustu i nenaseljenu mjestu, ali je i povlašteno vrijeme pročišćavanja i očvršćivanja. Pralik joj je hod Izabranog naroda kroz pustinju na putu iz Egipatskog ropstva u Obećanu zemlju. Ondje je narod trebao pokazati svoju vjernost Bogu, ali je kod prvih nevolja, prouzročenih žeđu i oskudicom hrane, mrmljao protiv Boga i njegova glasnika Mojsija.

Proživljavajući različite etape povijesti Izabranog naroda, Isus je prihvatio da ga Duh vodi u pustinju i da u njoj bude kušan (Mt 4, 1-11). Ali, za razliku od

malodušnih i nevjernih Otaca za izlaska iz Egipta, Isus nadvladava kušnje i ostaje vjeran Bogu odlučujući se radije za slušanje njegove riječi negoli za kruh i zemaljsko gospodovanje. Opisom Isusova napastovanja odjekuju poslovične izjave: „*Ne živi čovjek samo o kruhu nego o svakoj riječi koja izlazi iz Božjih usta ... Gospodinu Bogu svom se klanjaj i njemu jedinom služi!*“ (Mt 4, 4.10). Time je nadvladao Napasnika, otkupio nevjeru Otaca, a nama postao primjer za nasljedovanje.

Razmišljanje o pustinji pomaže nam ispravnije i dublje proniknuti u otajstvo Crkve Kristove, koja živi sklonjena u pustinji sve do Kristova povratka na kraju vremena kad će biti potpuno dokončana moć Sotone (Otk 12, 6.14). Do toga ostvarenja, Crkvi preostaje pomno slušati Božju riječ te ustrajno moliti za kruh svagdanji i dolazak Kraljevstva nebeskoga.

SLUŠATI I INTENZIVNIJE MOLITI

Upravo su to dva glavna obilježja korizmene duhovnosti: pomno slušanje Riječi Božje i obilnija molitva. Marija nam je u tome nenadmašiv „uzor učenika što vjerno čuva riječi života“ (Zborna mise u korizmi). Ona je pozorno osluškivala Božji govor, promatrala i pamtila sve događaje u kojima se očitivalo Božje djelovanje te o svemu tome razmišljala u dubini svoga srca.

I zbog takva vjerničkog stava „*blaženom će je zvati svi naraštaji*“. Taj počasni naziv zaslužit će svi koji budu riječ Božju „*slušali i čuvali*“ (Lk 11, 28). Njihov će položaj biti blaženiji od dostojanstva što ga je Marija zaslužila time što je *nosila i dojila* Sina Božjega. Naravno, i Ona je među tim *blaženijima*. Čak je i uzor učenika koji vjerno sluša i čuva riječi Božje. U potvrdu tome navode se poznate riječi sv. Augustina koji tumačeći evanđeoske riječi: „*Tko je majka moja?*“, piše: „*Zaista je sveta Marija vršila volju Očevu, i zato je za nju više što je bila učenica Kristova nego što je bila majka Kristova; sretnija je što je bila učenica Kristova nego što je bila majka Kristova.*“ (PL 46, 937).

Zbog toga Crkva i danas u liturgiji moli da sudionici misnog slavlja u korizmi „*budu pravi Kristovi učenici koji njegovu riječi pomno slušaju i vjerno čuvaju*“ (Popričesna). Jedino se iz toga rađa pravi duh obraćenja i pokore kao uvjet ispravna pristupa Bogu i traženja njegova lica. Posljedica će biti promjena ponašanja, odvratanje od zla i usmjeravanje prema dobru.

Tu poruku snažno je izrazio prorok Ezekijel: „*Odbacite od sebe sva nedjela koja ste činili i načinite sebi novo srce i nov duh!*“ (18,31). Obraćenje se u Novom

zavjetu predstavlja kao uvjet ulaska u kraljevstvo Božje. Isus je došao na svijet „*da grešnike pozove na obraćenje*“ (Lk 5,32).

NAJSIGURNIJI PUT POKORE

Obraćenje je zahtjev svakog čovjeka ranjena iskonskim grijehom. „*Reknemo li da grijeha nemamo, sami sebe varamo i istine nema u nama*“ (1 Iv 1,8). Grešnost priznajemo svaki put kad u *Očenašu* izgovaramo: „*Otpusti nam grijeha naše!*“ Iskrenost priznavanja grešnosti mora se potvrditi u konkretnom življenju. I to je proces obraćenja i povratka na pravi put. Katekizam nabroja lepezu znakova i stvarnih djela obraćenja od kojih bi svaki zahtijevao poseban osvrt. Tako u br. 1435 veli: „*Obraćenje se u svakodnevnom životu ostvaruje vanjskim znakovima pomirenja, brigom za siromašne, vršenjem i obranom pravde i prava, priznanjem pogrešaka pred braćom, bratskom opomenom, preispitivanjem života, ispitom savjesti, duhovnim vodstvom, prihvaćanjem trpljenja te ustrajnošću u progonstvu zbog pravde.*“

Ipak, za korizmenu duhovnost i naš osobni vjerski život od iznimna je značenja završetak navedenoga broja Katekizma koji naglašava da je „*najsigurniji put pokore svakodnevno uzimati svoj križ i ići za Isusom*“. To nam je svima na dohvat i nije potrebno tragati za neobičnim vrstama pokore i mučnim odricanjima. Naš nam je svagdanji križ na dohvat. Treba ga jedina prihvaćati i strpljivo nositi. Ali, svaki dan! I po tome ćemo već ovdje na zemlji postati „*dionicima Kristova uskrsnuća*“, kako molimo u završnoj misnoj molitvi u čast bl. Djevice Marije u korizmi.

Marko BABIĆ

Hod kroz pustinju

”Obratite se i vjerujte Evanđelju!”
Poziv je to koji odjekuje na početku korizmenog vremena, četrdesetodnevnih priprema za naš najveći blagdan - Uskrs. Svake godine nova je prigoda za dotjerivanje i preuređivanje odnosa. Na početku korizme vrijedno je postaviti pitanje: Što mogu učiniti za tebe, Gospodine, što mi je učiniti od sebe za tebe? Kad se čovjek sjeti da je prah i da će se u prah pretvoriti, puno toga važna postaje nevažno. Najsimpatičnija su mi djeca kad na početku korizme progovore čega se odriču. Je li poziv na obraćenje odricanje ili prihvaćanje života u punini ljubavi? Je li život pokora ili radosna prigoda da se po svakome od nas proslavi Gospodin?

PUSTINJA

Prije svoga javnog djelovanja Isus je boravio 40 dana u pustinji. Bio je iskušavan. Odolio je napasti. Napasniku je odgovorio: „Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta” (Mt 4, 4) i ”Ne iskušavaj Gospodina, Boga svojega” (Mt 4, 7) te ”Gospodinu, Bogu svom se klanjaj i njemu jedinomu služi“ (Mt 4, 10)! Pustinja puna pijeska, nepregledna i bezvodna, krcata prašine koja stalno podsjeća na prah u koji ću se pretvoriti. Takva je daleko od ovoga grada, a novca nema za izlet u nju. Naći mjesto na osami i predočiti sebi pustinju može se i bez novca.

Zašto baš u pustinju? Zar nismo kao kršćani trajno upućeni na druge, na

bližnjega?! Nije li pustinja gubljenje vremena za one koji zarađuju za kruh svagdanji i hrane obitelj?! Konačno, što raditi u njoj, što jesti, što piti, od čega živjeti? Može li majka ostaviti svoje dojenče i otići u pustinju moliti i postiti?

GDJE JE PUSTINJA

Gdje je pustinja? U meni ili oko mene? Pustoš u meni prigoda je da pogledam oko sebe, nađem druge, potrebne mene i moje ljubavi. Tako dobivamo na vrijednosti. Pustinja među nama. Nedostatak saobraćanja, dijaloga, situacija po kojoj svatko za sebe odlazi u svoju pustinju. Ući u nju ne znači suočiti se s pustoši, nego s onim dijelom sebe koji ne susreće nitko. Koji poznaje jedino Bog. Gdje se, kada i kako susrećem s njim? Koliko ću u ovoj korizmi zakročiti u taj dio svijeta?

LICE I NALIČJE PUSTINJE

Nepregledni šoping centri u kojima uzaludno tražimo ono što se ne može naći. Prazni džepovi i novčanici, stolovi i ispražnjeni hladnjaci. Napuštene kuće, zatvorene škole, tvornice bez proizvodnje, trgovine bez proizvoda. Ispijene čaše, potrošene riječi, isprazne fraze, neuzvrćena ljubav, virtualni svijet s iluzijom dodira ljubavi. Obitelj bez smijeha i dječjeg plača, mladi bez nade, stari bez osmijeha, život bez smisla, svijet bez humora, ulice bez pločnika, gradovi bez parkova, prozori bez cvijeća, obitelji bez ljubavi, vjera bez nade...

Pustinja - prostor slobode, molitve, povjerenja. Prigoda za susret sa

sobom, s umorom, neprilikama, nepremostivim preprekama. Za spoznaju svoje bijede, suhoće i nemoći. Za susret s Gospodinom bez kojeg se ne može kroz pustinju ni kroz prašumu.

ZAŠTO PUSTINJA

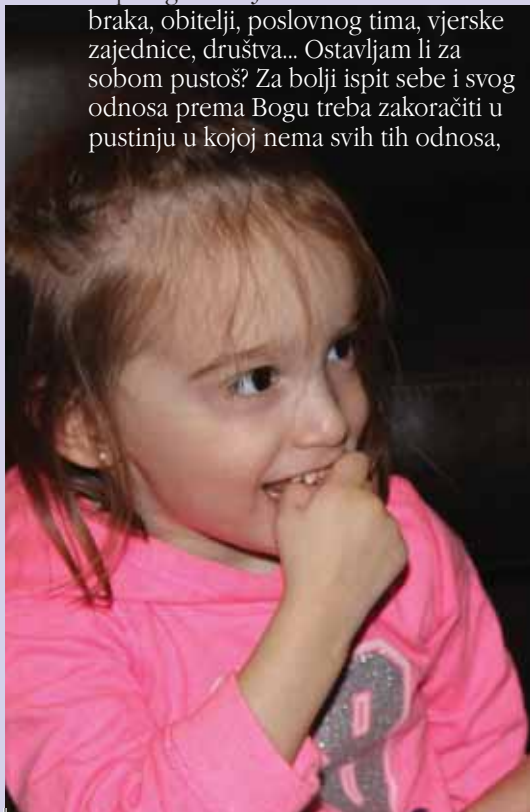
Zašto bismo se bavili jedino sobom? U obitelji nas trebaju od jutra do sutra, na poslu iz dana u dan sve više, sve je zahtjevnije... Nije li naše davanje i umiranje sebi upravo ono što je poželjno u kršćanskom životu?! I čemu onda bijeg u osamu, odmak od svijeta? Ne susrećemo li se s Gospodinom i u obitelji, na radnom mjestu, na ulici, u bolesniku, siromahu, prijatelju...?! Ti i takvi odnosi postaju naporni, nepodnosivi i neprilagođeni. Ja sam sastavni dio braka, obitelji, poslovnog tima, vjerske zajednice, društva... Ostavljam li za sobom pustoš? Za bolji ispit sebe i svog odnosa prema Bogu treba zakoračiti u pustinju u kojoj nema svih tih odnosa,

bar na kratko vrijeme da bi se popravilo ono što se popraviti da, što je moje i što nitko osim Boga i mene ne zna, ne vidi i ne može razumjeti. Vrijeme odmaka vrijeme je kušnje i napasti, ispita što mi treba, a što ne treba u životu. Tko me treba, a tko ne treba i komu ja ne trebam. Kažu, koga nema bez njega se može. Može se i bez mene i bez tebe. Mogu li ja bez tebe i bez sebe? Jedno sigurno znam: bez Boga ne mogu, a ni bez sebe dok mu se ne predam. Kad nestanem ja, nestaje i naš odnos. Svatko je od nas zrnce pijeska u pustinji i ima svoje mjesto pod suncem dok koračamo ovom zemljom. Dižem li prašinu dok hodam pustinjom da se sakrijem ili da me se bolje vidi i da se napune oči suzama...? Gubim li se po pustinji uzaludno tražeći sebe? U pustinji se ne nalazi sebe. U njoj Pastir pronalazi ovcu. Vraća je u stado. Pustinja je prilika izgubljenoj ovcu da je Pastir pronade, zagrlji i vrati na pravi put.

KORIZMA U OBITELJI

U obitelji se ne živi neprimjetno. Ona traži puninu odnosa. U njoj svatko ima svoju ulogu. Obitelj nije i ne smije biti pustinja. Ona je oaza usred svijeta žedna ljubavi. Isus je živio u obitelj. Želimo li da naše obitelji budu oaze, preporučimo ih Isusu Mariji i Josipu. Molimo da postanu i ostanu oaze mira, života i ljubavi. Učinimo nešto jedni za druge u ovoj korizmi. Odvojimo se od osobnih užitaka koji troše naše vrijeme i narušavaju zajedništvo. Zamolimo Pastira da u naša obiteljska stada vrati izgubljene ovce koje, tražeći sebe, zalutaše u pustinji.

Danijela DE MICHELI VITTURI

"Osobna iskaznica"

U svijetu u kojem živimo brojevi imaju važnu ulogu. U službenim ispravama i osobe se svrstavaju pod brojeve. Pa i u našoj domovini svaka osoba ima svoj OIB, tj. svoj osobni identifikacijski broj. U davna vremena osobe su se poznavale i identificirale po imenima. Tako je bilo i u Isusovo doba. Pogledajmo što bi današnji porezni i drugi uredi pronašli o Majci Isusovoj.

ONODOBNA VRELA

U svetopisamskim izvješćima ne nalizimo nikakv OIB za Majku Isusovu. U njima nema ni njezina životopisa u današnjem smislu riječi. U Svetom pismu, istina, Marija zauzima veoma skromno mjesto, ali pomniji čitatelj uočava kako se u njemu ipak postupno otkrivaju njezin lik i uloga. U Starom zavjetu Marija se izričito nigdje ne spominje, ali neki tekstovi, kako ih je u svjetlu kasnijih događaja razumjela novozavjetna zajednica, daju naslutiti da je uz proročki naviještena Mesiju nazočna i njegova majka. Budući da je Novi zavjet u prvom redu posvećen djelu i osobi Isusa Krista, Marija u njemu zauzima razmjerno malo mjesta. Spominje se gotovo uvijek u vezi s Isusom i izvršava povijesno-spasenjsku ulogu u potpunoj ovisnosti o njemu. No, bez Marije se ne može potpuno ni ispravno govoriti o Kristu i njegovu djelu spasenja.

EVANĐELIST LUKA

Evandjelje po Luki pruža nam dragocjene podatke za upoznavanje lika bl. Djevice Marije. To je stranica o Navještenju Gospodinovu koju češće čitamo za misnih slavlja na marijanske blagdane:

U šestome mjesecu posla Bog anđela Gabrijela u galilejski grad imenom Nazaret k djevici zaručenoj s mužem koji se zvao Josip iz doma Davidova; a djevica se zvala Marija.

Anđeo uđe k njoj i reče: "Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom!" Na tu se riječ ona smete i stade razmišljati kakav bi to bio pozdrav. No anđeo joj reče: "Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga. Evo, začet ćeš i roditi sina i nadjenut ćeš mu ime Isus. On će biti velik i zvat će se Sin Svevišnjega.

' bl. Djevice Marije

VRIJEDNI PODACI

U navedenom tekstu nalazimo vrijedne informacije o Majci Isusovoj. Evangelist nam pruža neku vrstu Marijine "osobne iskaznice", njezin osobni identifikacijski broj, jedinstvenu "osobnu iskaznicu" na svijetu:

Ime: Marija, "Milosti puna";

Mjesto rođenja-prebivalište: Nazaret u Galileji;

Stalež: djeвица i zaručnica;

Zanimanje: službenica Gospodnja;

Osobne oznake i podrijetlo: Gospodin je s Marijom; majka Isusova, potomka Davidova i Mesije; majka-djeвица Sina Božjega; Elizabetina rođakinja.

Marijina "osobna iskaznica", Marijin OIB sadrži nekoliko važnih podataka:

1. Gospa ima dvostruko ime: Marija i "Milosti puna";
2. Građanka je Nazareta u pokrajini Galileji;
3. Djeвица je i zaručnica;
4. Službenica je Gospodnja;
5. Gospodin je s njome;
6. Majka je Isusova, potomka Davidova, tj. Mesijina;
7. Majka je djeвица Sina Božjega;
8. Rođakinja je Elizabetina, majke Ivana Krstitelja.

Prir. P. LUBINA

Njemu će Gospodin Bog dati prijestolje Davida, oca njegovog, kraljevati će nad domom Jakovljevim uvijek i njegovu kraljevstvu neće biti kraja."

Nato će Marija anđelu: "Kako će to biti kad ja muža ne poznajem?"

Andeo joj odgovori: "Duh Sveti sići će na te i sila će te Svevišnjega osjeniti. Zato će to čedo i biti sveto, Sin Božji. A evo tvoje rođakinje Elizabete: i ona u starosti svojoj začne sina. I njoj, nerotkinjom prozvanoj, ovo je već šesti mjesec. Ta Bogu ništa nije nemoguće!"

Nato Marija reče: "Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!" I andeo otiđe od nje (Lk 1, 28-38).

Kako očuvati obitelj zdravom?

U solinskoj župi Gospe od Otoka od g. 2006. djeluje Obiteljska zajednica. Osnovana je na poticaj župnika Vinka Sanadera, a u skladu s preporukama naših biskupa u *Direktoriju za pastoral obitelji*. U njemu su sažete upute za obiteljski pastoral u našoj Crkvi, a one su u suglasju sa smjernicama opće Crkve za dobrobit obitelji. Na čelu je solinske Zajednice dr. Anita Strujić Vladanović, s kojom o tome razgovaramo:

- *Koja je svrha Obiteljske zajednice?*
- Svrha Zajednice je povezati bračne parove da kroz zajedničke susrete i druženja izgrađuju zdravu obiteljsku duhovnost, uspješno bračno i obiteljsko zajedništvo te budu važan čimbenik u promicanju obiteljskih vrijednosti u župi i široj društvenoj zajednici
- *Tko sve može biti njezin član?*
- Član može biti svaki bračni par koji kroz župsko zajedništvo želi rasti u vjeri i podizanju kvalitete svoga obiteljskog života. Mi smo započeli uglavnom s mladim bračnim parovima koji su potekli iz HKZ Mi ili su s njim na neki način vezani.
- *Kako izgleda jedan susret?*
- Susret se sastoji od molitvenog i radnog dijela. U prvom razmatramo nad riječju Božjom kroz pjesmu i zajedničku krunicu ili druge molitve vjernika, a u drugom razgovaramo o aktualnim bračnim i obiteljskim temama predvođeni starijim, iskusnijim bračnim parom ili predavačem kojega je struka vezana uz područje koje obrađujemo. Često su nam predava-

či liječnici, psiholozi, teolozi, pedagozi i ostali koji, ne samo kao predavači nego prvenstveno kao svjedoci, pomažu mladim parovima pronaći pravi put za izgradnju uspješna bračnog i obiteljskog zajedništva. U vremenu izvrtanja vrednota važno je iz svog iskustva pokazati mladima kako je ljubav moguća, da je vjernost snaga koja nosi brak, da je moguće i danas dobro odgajati djecu bez obzira na poteškoće i izazove društva...

U došašću i korizmi pripremamo pokorničko bogoslužje i slavimo sv. Misu, blagdan sv. Obitelji posebno slavimo kao svoj dan i darivamo dječicu, povremeno organiziramo obiteljska hodočašća i izlete.

- *U čemu susreti najviše pomažu mladim parovima?*

- Mislim da im najviše pomažu pozitivna iskustva i svjedočanstva iskusnijih bračnih parova koji svjedoče da je moguće prevladati krizu, razriješiti sukob, naučiti kvalitetno razgovarati i da je sve to zapravo neprekidan postupak rasta -

osobnoga i zajedničkog sazrijevanja. Mladi tako neposredno uče kako razlike između muža i žene nisu razlog za odijeljenost nego, štoviše, za slaganje novog mozaika života, novi izazov koji od pojedinca čini kreativnu osobu ako se hrabro suoči s problemima i različitostima. Ako mlade naučimo kako će se suočavati s poteškoćama i kako će ih rješavati, to će na vrijeme spriječiti mnoštvo sukoba među njima. Posebno je važno što susreti mladima pomažu duhovno rasti, potiču ih na njegovanje osobne i obiteljske molitve te sakramentalnog života, jer je upravo duhovna vertikala jamstvo uspješna obiteljskog života. Mnoga suvremena sociološka istraživanja, naime, dokazuju da su najuspješnije one obitelji koje njeguju zdravu duhovnost i emocionalnu povezanost.

- *Što im je najdraže na susretima?*

- Najdraža su im hodočašća, a djeci izleti, zajednička pjesma, igra jer i to je važan dio zajedništva... Iz susreta u susret vidim koliko mladim parovima znače upravo iskrena svjedočanstva nas starijih kao putokazi u šumi suvremenih medijskih trendova koji obitelj često smatraju nemogućim poslanjem, a ona je temelj društva, put Crkve i budućnost naroda.

- *Kako danas očuvati obitelj zdravom?*

- Da bi obitelj bila zdrava, bračni par treba prvenstveno živjeti kvalitetno svoj brak. Potrebno je puno razgovarati, bez prestanka učiti sve bolje razgovarati. Dok iskreno komuniciramo, brak zapravo i živi. Braku i obitelji temelj je osobna i zajednička molitva, susret s Isusom koji jedini može „vino“ naše ljubavi činiti uvijek svježim, ukusnim, pitkim. U susretu s Isusom učimo opraštati, jer je spremnost

za praštanje sebi i bračnom drugu temeljna sposobnost nužna u bračnom zajedništvu - nismo savršeni, zar ne?

S druge strane, mnoga istraživanja pokazuju kako su čak u 80% slučajeva izgrađena duhovnost i vjernički život povezani s većim životnim zadovoljstvom, srećom, bračnom stabilnošću, pozitivnim osjećajima i drugim pokazateljima blagostanja. Više od 80% prouka pokazuje u takvim obiteljima veću nadu i optimizam, veću svrhovitost i smisao življenja, veće samopoštovanje, bolju prilagodbu na žalovanje, manju razinu samoće, manje samoubojstava...

Ankete pokazuju da naši mladi u 92% slučajeva na prvo mjesto u životu stavljaju sretnu obitelj. To bismo im trebali potvrditi svojim oduševljenim življenjem bračne i obiteljske ljubavi, pružiti im osobni primjer jer - primjeri privlače. Okruženi mnoštvom prijatelja, poznati talijanski pjevač Adriano Celentano i glumica Claudija Mori slavili 40 godina braka. Novinari pitali kako su uspjeli održati skladan brak, roditi četvero djece... Claudija odgovori da je to zato što su na svoju svadbu pozvali vrlo važnu osobu. Kad su je upitali tko je to bio, uzvratila je: „Pogodite!“ I neuspješno su pogađali. „Na našoj svadbi bio je prisutan Isus Krist i ostao zauvijek s nama - zato smo uspjeli!“, odgovorila je Claudija.

Upravo tako, dok je u našim obiteljima Isus, problema nema. On je jamstvo sretne i uspješne obitelji, uvijek je spreman uliti „novo vino ljubavi u naše prazne posude“, razmrstiti sve čvorove, premostiti naše udaljenosti i obnoviti naše odnose.

K. JOLIĆ

Stegla korizma

Stegla korizma, bacila moga Romea u postelju. Stenje, jadikuje, prevrće se u vrućici. Sve mu je teško, sam sebi je težak.

- Strpljiv budi! - govorim mu ja.
- Vidio bih ja tebe da si na mome mjestu!
- Vidjet ću što ćeš drugi put uzeti za pokoru! - izazivam ga ja, a on se, uza sve boli, smješka.

- Nije mu lako! Pusti ga u miru! - preko-rava me susjeda Ana koja gotovo da je postala članom naše obitelji.

- Neka ga malo! Ne bi ni on mene pustio u miru! - odgovaram, ali budno pazim na ognjicu koja ga se dohvatila. Rugam mu se, ali činim sve da mu muku olakšam.

- Uživaš! Drago ti je? - izaziva me.

- Sve je počelo uoči korizme. U kući se pokvarili svi uređaji. Navalila ja: Popravi! On kaže da ne zna, pa da nadem nekoga tko zna. A meni žurno trebala perilica, nisam mogla bez nje.

- Sutra ću!

- Tako si rekao i prije tri dana! Žuri, propalupa sam.

Bio je kraj tjedna. Nabrajam ja sve što je otišlo. On sve odgovara da hoće, da se ne bojim. Da nema problema, on će to srediti. A ništa ne sređuje.

Došla susjeda Ana, da su joj otišle slavine, da joj curi voda. Diže se moj Romeo bez problema. Nešto popravlja sam, za ostalo će potražiti majstora... Vrijeme leti, u mene kaos, a on samo klima glavom i govori kako nema problema. Ja ludim.

Stigla i djeca. Svakome nešto treba, svima se žuri. Sve mora danas biti gotovo.

- Daj, u mirovini se, nemaš drugog posla...

- Zato i jesam u mirovini što nemam posla. Mjesto da to cijenite, vi nasrnuli na mene: "Daj, učini, dodi, prevezi..." - maše kliještima sav zamazan i znojjan.

Otvaram ja na to paljbu:

- Svima ćeš napraviti prije negoli meni. Ja nisam važna, ja mogu čekati.

Priznajem, rastrgnuo se od posla. Uoči korizme je obznanio:

- U korzimi je dobro da se svatko nečega odreće. Evo, ja se odričem rada!

Svi se na to smijemo. On će se odreći rada?! Prvo zato što svi od njega nešto trebamo. Drugo, zato što on nije navikao stajati, a ništa ne raditi. Da mi je samo vidjeti kako će izgledati taj njegov nerad!

Nisu prošla ni dva dana, kad steglo mog Romea, porasla mu ognjica, bacilo ga u postelju. Što bi se reklo, ni živ ni mrtav!

- Eto ti tvog odricanja! - svako malo poviri mu netko u sobu i vikne:

- Mogao si za pokoru odabrati i nešto jače!

- Kao ona! Odrekla se mesa i kruha, pa udarila po dobroj ribi! Lijepa je to pokora! - ne može on a da se mene ne dotakne. Izmišlja, naravno. Odakle on zna što sam ja za pokoru uzela?! I nastavlja:

- Bolje bi joj bilo da je bolja prema meni! Zabrinjava ga susjeda Ana. Ponavlja od riječi do riječi što je rekao prije korizme:

- Nemamo se mi čega odricati! Država se već za nas odrekla čim nam je dala ovako malu mirovinu. Kako su pametni, učinili su dobro djelo, riješili nas brige - dali nam točno onoliko da možemo svakog dana biti na kruhu i vodi!

- I u loncu što se kod susjeda kuha! - mogao je nadodati, misao mi poput strijele leti, a susjeda Ana dodaje:

- Bogu hvala, imamo dobrih susjeda koji sve s nama dijele! Kako sam nezahvalna! Koliko je ta žena dobra meni učinila! Gospodine, oprosti mi moj grijeh. Mišlju, mišlju sagriješih, Gospodine! Gospe draga, ti me razumiješ, molim te, pomoz mi da budem malo, barem malo bolja. O, kako bih željela biti dobra!

- Što se ono pokvarilo? Što treba popraviti? - zatječem Romea s bilježnicom u ruci.

- Stani. Smiri se. Samo što ti se ognjica malo snizila, već si u akciji. Čovječe, bolestan si!

- Pravim popis što sve u kući ne valja. Dok sam u postelji, popraviti ću ono što je nužnije.

- Što ću se ja tebi ispovijedati? Ostavi me na miru. Pusti me da nešto uradim sama! A djeca, a Ana?

- To je moj problem! Svi su upisani. Ne miješaj se ti u moje stvari!

- Što je to s njim? - šapće Emanuela i smješka se.

- Gledaj što sam mu pročitala: Nije potrebno činiti izvanrednu pokoru. Dovoljno je strpljivo podnositi nevolje našega bijednoga života, nerazumijevanja, nezahvalnosti, poniženja, patnje uzrokovane promjenom godišnjih doba i okoliša u kojem živimo. To sve predstavlja križ koji je grijeh natovarilo na naša leđa i Bog je to htio da bude sredstvo našeg otkupljenja. Ali da bi sve te nevolje bile djelotvorne za dobro naše duše, nije potrebno nastojati da ih pošto poto izbjegnemo: hoćemo uvijek imati pravo, da mislimo samo na lijekove, odmor od umora... - Ima još, ostalo dovrši sama, to je napisao Gospin miljenik sv. Leopold Bogdan Mandić.

R. T.

**O, Marijo
Što da ti dam
za uzdarje,
kako da se odužim
za sebedarje,
vodiču moj
po stazama
ljudskim
i planinskim?**

**Što da ti dam
Nositeljice križeva života
kad su i križevi
uz tvoju pomoć
čista ljepota?**

**Na uzdarje
za sebedarje
žrtvujem sebe
slaveći tebe
kroz krunicu
svoju uzdanicu;
vodiču moj,
o, Marijo!
Zdravka ŠIBIĆ**

Leonardova Blagovijest

Kad je po toskanskim prodominama djed Antonio tumačio unuku Leonardo smisao života, nije ni slutio da će u djetetu pobuditi toliku znatiželju za ljepotom božanske stvaralačke moći. Napušten od razmetnog oca, otrgnut iz naručja siromašne majke, uz djedovu podršku, nenametljiv i šutljiv, u Firenci je stasao najveći renesansni genij Leonardo da Vinci (†1519.). Na djedov nagovor, Andrea del Verrocchio (†1488.) primio ga je u radionicu i uputio u tajne renesansne umjetnosti. Već u prvom djelu, koje je izradio kao učenik kod vrsna majstora, oblikovao je stilsko obilježje kojemu će ostati vjeran do kraja života.

ZAPOČEO JE DOSTA RANO

Prema narudžbi mjesne bratovštine, u 20. godini započeo je temperom na drvu slikati oltarnu palu Blagovijest (217 x 98 cm) za benediktinsku crkvu sv. Bartula u Monte Oliveto kraj Firence. Susret između Marije i anđela Gabrijele događa se u obrađenu perivoju, ispred predvorja. Prirodna uređenost prostora, cvijeće, nisko raslinje i stabla, simbol je Marijine duhovne ljepote, a zatvoren vrt njezine djevičanske utrobe. Sjedi u predvorju i čita riječ Božju, a preda nju slijeće anđeo Gabriel. Raširenih krila, nakon što ju je pozdravio, pruža prema njoj ruku kao da je želi umiriti: "Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga!" (Lk 1,30). Nakon što je razumjela anđelov navještaj, rašire-

nih ruku i otvorena pogleda, u znak prihvaćanja volje Božje, Marija je odgovorila: "Evo službenice Gospodnje" (Lk 1,38).

U prostranu sjedalu, u crvenoj haljini i modrozlatnu plaštu, Marija je iznenađena pojavkom nebeskoga glasnika. Iznad zlatne kose, djelomično ovijene prozirnim velom, resi je zrakasta aureola. Visoko čelo i otvorene oči bez trepavica i obrva simbol su čistoće i nevinosti Marijina pogleda, a poluo-tvorene usne označuju upravo izgovorenu suglasnost.

Prikazanu u tročetvrtinskom profilu, nevidljiva svjetlost obasjava Marijin lik iza kojega se leđa primjećuje otvorena odaja s posteljom, simbol majčinstva. Uzdignutom lijevicom potvrđuje privedu, a desnicom još lista Sveto pismo. Zapravo, sjedi pred ambonom na kojemu je Biblija. Ambon predstavlja navještaj riječi Božje, Marija je na mjestu oltara, a Gabriel je predstavnik vjernika. Koliko je umjetnik htio otkriti tajnu Blagovijesti govori pojedinost gdje Marijini prsti pokazuju tekst proroka Izaije (Iz 7, 13-14), da će "djevica začeti i roditi sina i nadjenut će mu ime Emanuel".

Na lijevoj strani, u profilu, anđelo Gabriel na travnjaku desnom rukom blagoslivlje Mariju, a u lijevoj pridržava ljiljan, simbol ljepote i dostojanstva. Iza ograđena vrta, kroz vrata se, u daljini, nazire riječni krajobraz s idiličnim naseljem.

Dok je, uz pratnju djeda Antonija, kao dijete hodao toskanskim krajolikom, promatrao cvijeće i bilje, proučavao let ptica i leptira; dok je posjećivao firentinske crkve, osobito na blagdan Bla-

govijesti, kad se u "Città divina" slavila kršćanska Nova godina, Leonardo je upoznao mnoge slike navještenja Marijina. Zato je, vođen kršćanskom idejom, proučavajući prirodnu ljepotu i anatomiju ljudskoga tijela, u 20. godini naslikao remek-djelo renesansne marijanske umjetnosti. Međutim, povjesničari su posumnjali u izvornost slike, jer im se činilo da ju je mladi Leonardo izradio uz učiteljevu pripomoć. Uočavajući disproporcijsku dubinsku perspektivu u suodnosu proširena krajolika i sučeljavanja dvaju likova, osobito analizom suvremene trodimenzionalne digitalne obrade, otkriveno je da je gornji dio Marijina lika odmaknut u kut predvorja, a donji izbačen u vrt; lijeva ruka nerazmjerno je skraćena, a desna djelomično produžena prema knjizi. Na suprotnoj strani, anđeo Gabriel previše je razvučen.

KRIVI ZRENIK

Prema zakonitostima suvremene analize, kritičari su, na žalost, Leonarda promatrali u galeriji, a ne na izvornom mjestu, u crkvi. Premještam s oltara u galeriju, slika je izgubila i štovačke časti i umjetničke čari. Kad joj je

sakralnost poništena, postala je umjetnička slika s religioznim motivom. Pronalaskom izvornih crteža, dokazano je da je sliku u cijelosti izradio isti majstor. Netko je naknadno anđelu produžio krila i Gospi obogatio kosu, pa je time poremećena Leonardova posebnost u proučavanju anatomije ptica i ljudskog tijela.

Mnoge nejasnoće riješene su za posljednje restauracije g. 2000., osobito kad je kopija postavljena na izvorno mjesto u crkvi. Tada su suvremeni likovni kritičari otkrili tajnu disproporcije prostora i likova na slici. Zapravo, tada su se poništile geometrijske netočnosti linearne perspektive, a kompozicijska postava likova u prostoru savršeno je povezana u zajedničku cjelinu. Tako je došla do izražaja genijalnost mladog Leonarda koji je matematičku točnost podredio vidnom polju.

Vještini izostavljanjem oštrih obrisa, odnosno tehnikom sfumata, postigao je učinak prozirna kolorističkog prema za kojim je prekrpio čitavu kompoziciju. Rekli bismo, primijenio je ono što ga je djed Antonio učio kad mu je otkrio da je ljudsko oko mjerilo svake točnosti.

Ante Branko PERIŠA

Tko je zapravo ugrožen?

Mađarska je postala trn u oku liberalnoj Europi jer je prije nekoliko godina u svom Ustavu zaštitila brak kao zajednicu jedne žene i jednog muškarca. Hrvatska građanska inicijativa "U ime obitelji" pokazala je put kojim i ostale države mogu ići u zaštiti kulture, tradicije i vrijednosti koje su u temeljima Europske unije. Hrvatska inicijativa otvorila je jedna vrata demokracije i tako pokazala da se političari ne mogu i ne smiju kockati s voljom naroda koji im je na izborima svojim glasom povjerio da mu budu na čelu. Pokazala je da pokretači korjenitih promjena u Hrvatskoj ne dolaze iz redova političkih stranaka nego iz aktivističkih krugova. Za razliku od javnih intelektualaca koji su opterećeni strahom od cenzure, aktivisti se ne boje. Problem intelektualne elite u tome je što bježe od kulturne borbe i odgovornosti koju imaju u društvu. Prirodno je da se političari natječu i bore za svoje interese, ali nije normalno da intelektualci šute na sve ono što se među nama događa. Njihova kritika u hrvatskom društvu u mnogim temama ostala je površna, neutralna i autocenzurirana. Jedino se još Katolička Crkva usuđuje javno govoriti i upozoravati na društvene probleme bez straha od zamjeranja i gubitka položaja. Zato valja jasno reći da nama nisu problem homoseksualci nego homofaši-

sti. Nisu nama problem Srbi nego četnici, ljudi zatrovani etničkom mržnjom i svakom drugom vrstom mržnje.

TOBOŽNJI UGROŽENI

Čuvajmo se ljudi koji kažu da su ugroženi, jer su se upravo pod krinkom ugroženosti rađale ideologije zla. U ime ugroženosti i manjinskih prava provodila su se etnička čišćenja i najokrutniji ratovi. Ekonomska kriza nastala je iz paranoidne (tj. čuđačke) potrebe manjinske elite da poveća dobit i moć. Nisu homoseksualci pokrenuli gay revoluciju nego homofašisti, ljudi koji mrze tradicionalnu obitelj i drže je izvorom zla. Da je tome tako, svjedoči LGBT aktivistica Masha Gessen koja je na *Sydneyskom festivalu pisaca*

prošle godine tijekom rasprave na temu „Zašto se oženiti kad možete biti sretni“, otvoreno rekla: *“Borba za homoseksualni brak načelno uključuje laganje o tome što namjeravamo učiniti s brakom kad ga konačno dobijemo - budući da lažemo da se ta institucija neće mijenjati, a to jest laž. Institucija braka će se mijenjati i treba se mijenjati. Ponavljam, držim kako ne bi trebala ni postojati.”*

ISTINSKI UGROŽENI

Naprotiv, oni koji su zaista ugroženi nemaju svojih odvjetnika, nemaju svoje medije ni institucije. Njihovo znanje i njihove kvalitete nitko ne treba. Institucije im zatvaraju vrata i tjeraju ih na ulicu. U zemlji u kojoj se slave prava povlaštenih manjina, štite udbaši a izručuju generali obrambenoga Domovinskog rata, nitko ne pita kako živi prosječna obitelj s dvoje nezaposlenih i jednim bolesnim u kući. Nitko ne pita kako žive toliki invalidi ili beskućnici. Bogataš se brine kako povećati zaradu, političar kako zadržati položaj i moć, intelektualac kako ostvariti karijeru ili izdati što više knjiga, športaš kako pobijediti i osvojiti trofeje... Svi su oni ugroženi, jer već sutra na njihovo mjesto dolaze pametniji i jači. Zato, blago siromašnima duhom jer oni jedini nisu ugroženi. Nisu zatrovani ideologijama, potrošačkim mentalitetom ni borbom za moću. Blago siromašnima duhom jer jedino oni daju ljubav, a ne traže ništa zauzvat. Jedino oni za potrebe svojih bližnjih uvijek nađu vremena. Oni jedini nemaju umornu dušu i imaju ono što drugima nedostaje - mir srca.

Silvana DRAGUN

Pred likom tvojim

Pred likom tvojim niče padam
najdraža ti među svim ženama
najljepše verse u srcu ti skladam
u ovim tihim večernjim sjenama

U ovim tihim večernjim sjenama
pred djetinjim okom tvoja je slika
u duši pozdrav anđeoskih zvona
i zanosna molitva ispred tvoga lika

I zanosna molitva ispred tvoga lika
kada se k nebu smjerne molbe dižu
u srcu djeteta dok se budi sjeta
i sjećanja davna u misli se nižu

I sjećanja davna u misli se nižu
na vrijeme odrastanja tamo pokraj mora
na jutarnji Angelus i večernje zazive
da nam s tobom svane nova svijetla zora

Da nam s tobom svane nova svijetla zora
od ljubavi beskrajne što sva srca zlati
a na kraju dana kad se sve utiša
da zaspimo sretni u tvom krilu mati

Roza BRKUŠIĆ - Hrvoslava

Siromašan da nas siromaštvom obogati

Želeći da korizma nađe Crkvu spremnu i pripravnu svjedočiti onima koji žive u materijalnoj, moralnoj i duhovnoj bijedi poruku evanđelja, kojoj je srž navještaj ljubavi milosrdnog Oca, koji je spreman prigrлити u Kristu svaku osobu, papa Franjo uputio je i posebnu Poruku. Iz njezinih dijelova priredili smo kratka razmatranja za ostajstva muke, koja nam mogu poslužiti kao uvodi pri njezinu moljenju za naš put obraćenja.

1. ISUSOVA SMRTNA BORBA

Isus ode malo dalje, pade ničice te se pomoli: "Oče moj! Ako je moguće, neka me mimoide ovaj kalež! Ali neka ne bude moja, nego tvoja volja!" (Mt 26, 39)

Bog se ne objavljuje zaogrnut u svjetovnu moć i bogatstvo, nego u slabost i siromaštvo. Krist, vječni Božji Sin, jednak u moći i slavi s Ocem, postao je siromašan; sišao je među nas, približio se svakom od nas; ponizio se, "oplijenio se", da u svemu postane sličan nama (usp. Fil 2, 7; Heb 4, 15). Ali razlog za sve to je njegova božanska ljubav, ljubav koja je milost, velikodušnost, želja za blizinom i on ne oklijeva darovati se i žrtvovati se za ljubljena stvorenja. Ljubav, milosrđe znači dijeliti sve s onim koga se ljubi.

Dok razmatramo o Isusovoj smrtnoj borbi, molimo za sve ljude: da ih ljubav čini sličnima, stvara među njima

jednakost, ruši zidove i poništava udaljenosti, jer je Bog to učinio s nama, postavši jedan od nas, u svemu nama sličan osim u grijehu.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

2. ISUSA BIČUJU

Tada Pilat naredi da se Isus uzme i bičuje. (Iv 19, 1)

Postavši siromašan, Isus nije tražio siromaštvo zbog njega samog, nego – kako kaže sv. Pavao – "da se vi njegovim siromaštvom obogatite". Bog nam nije spasenje odaslao s neba kao milostinju u kojoj se iz čista altruizma i samilosti daje ono što je suvišno.

Kristova ljubav nije takva! Isus silazi u vode Jordana i daje se krstiti od Ivana, da bude među ljudima koji trebaju oprostjenje, među nama grešnicima, i da preuzme na sebe teret naših grijeha. Dok razmatramo o Isusovu bičevanju, molimo za sve kršćane: da shvate Apostolove riječi da smo oslobođeni ne Kristovim bogatstvom, nego njegovim siromaštvom, što je put koji je izabrao da nas utješi i oslobodi od naše bijede.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

3. ISUSA KRUNE TRNJEM

A vojnici spletoše vijenac od trnja i stavili ga na glavu; i zaogrnuše ga grimiznim plaštem. (Iv 19, 2)

Materijalna bijeda obično se naziva siromaštvom i pogađa one koji žive u uvjetima nedostojnih čovjeka: one koji su lišeni temeljnih prava i osnovnih dobara kao što su hrana, voda, higijena

ski uvjeti, posao, mogućnost kulturnog razvoja i rasta. Kao odgovor na tu bijedu Crkva nudi svoju pomoć, svoje služenje, da izađe ususret potrebama i izliječi one rane koje nagrđuju lice čovječanstva. I kršenja ljudskog dostojanstva, diskriminacija i zlostavljanja u mnogim slučajevima uzrok su bijede. Kada moć, luksuz i novac postanu idoli, imaju prednost nad potrebom za pravедnom raspodjelom bogatstava.

Dok razmatramo kako Isusa krune trnjem, molimo za one koji kažu da su kršćani: da se njihove savjesti obrate pravdi, jednakosti, umjerenosti i zajedništvu kako bi u siromašnima i posljednjima vidjeli Kristovo lice te ljubeći i pomažući njih ljubili i služili Krista.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

4. ISUS NOSI KRIŽ NA KALVARIJU

Isus, noseći svoj križ, uzide na mjesto zvano Lubanja, hebrejski Golgota. Tu razapnu njega i još dvojicu s njim: jednoga s jedne, drugoga s druge strane, a Isusa u sredini. (Iv 19, 17-18)

Moralna bijeda sastoji se u robovanju poroku i grijehu. Kolike su obitelji u tjeskobi jer je jedan od njezinih članova rob alkohola, droge, kocke, pornografije! Koliki ne vide više smisao života ili perspektive za budućnost, koliki su samo izgubili nadu! I kolike su osobe u tu bijedu gurnuli nepravedni uvjeti u društvu, nezaposlenost koja im oduzima dostojanstvo kao hraniteljima i pomanjkanje jednakog pristupa obrazovanju i zdravstvenoj skrbi. Ta vrsta bijede, koja je također uzrok financijskog kraha, uvijek je povezana

s duhovnom bijedom, koja nas pogađa kada se udaljimo od Boga i odbacujemo njegovu ljubav.

Dok razmatramo kako Isus nosi križ, molimo za one koji misle da ne trebaju Boga koji dopire do njih u Kristu, jer drže da su dovoljni sami sebi pa su krenuli putom propasti: da povjeruju da je Bog jedini koji doista spašava i oslobađa.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

5. ISUS UMIRE NA KRIŽU

Isus viknu jakim glasom: "Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj." To reče i izdahnu. (Lk 23, 46)

Duhovnoj bijedi pravi je protulijek evanđelje: kršćanin je pozvan nositi u sve sredine oslobađajući navještaj da postoji oprostjenje za počinjeno zlo, da je Bog veći od naše grešnosti, da nas uvijek slobodno ljubi i da smo stvoreni za zajedništvo i vječni život. Gospodin nas poziva da budemo radosni navjesticitelji te poruke milosrđa i nade! Lijepo je iskusiti radost širenja te radosne vijesti, dijeliti s drugima blago koje nam je povjeren, da bismo utješili srca skršena i davali nadu tolikoj braći i sestrama koji su obavijeni tamom.

Dok razmatramo kako Isus umire na križu, molimo za nas same: da slijedimo i nasljedujemo Isusa, koji je išao siromašnima i grešnicima kao što pastir traži izgublenu ovcu i u jedinstvu s njim hrabro otvorimo nove puteve evangelizacije i promicanja osobe.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

KAJO

Najdivnija i najradosnija vijest

Najdivnija i najradosnija vjest svega svijeta i svemira bila je ona koju je sve-mogući i milosrdni Bog uputio preko arhanđela Gabrijela poniznoj nazaret-skoj djevici Mariji, kad ju je nazvao "Milosti puna" i od nje zatražio pristanak za velebno djelo utjelovljenja. Na prvi trenutak ona se smela, razmišlja-jući o značenju toga pozdrava, dok joj arhanđeo nije sve potanko razložio: da će Onaj kojega će ona začeti po Duhu Svetomu biti Sin Božji, koji će otkupiti svoj narod od grijeha njihovi-h. Njzin pristanak usko je vezan s Njegovom sudbinom, jer će i ona - po Božjem promislu - sudjelovati s Njime u tome djelu za spasenje svega svijeta.

Marija je već u Hramu proučavala knji-ge prorokâ, posebno Izaiju, znajući što čeka Sina Božjega i Otkupitelja, ali nije ustuknula. U poniznoj poslušnosti priklonila se Božjoj odredbi, izgovori-vši svoj "Neka mi bude". Na tu njezi-nu riječ od radosti su zadrhtala nebe-sa, jer je došlo vrijeme da se Utjelovljenom Riječi dokine teška kazna i uvreda nanescena dobrom Bogu od poglavice Lucifera i njegovih pristaša, koji se nisu htjeli poniziti kada im je Bog otkrio tajnu Utjelovljenja: da će Druga božanska osoba Presvetog Trojstva postati čovjek; da će tako moći u ljudskoj naravi trpjeti i umrijeti, da dade zado-

voljštinu nanescenu neizmjerne Bogu, a može je dati jedino neizmjer-ni, tj. Sin Božji. Stoga su zbog svoje oholosti, ne htijući priznati ljudsku narav iznad anđeoske, koju su dotada imali i ne prihvaćajući Božji naum, bili odbačeni i zauvijek bačeni u bezdan.

Marija je u jeruzalemskom Hramu nastavila s još usrdnijom molitvom, postom, pokorom, žrtvom i samoodri-canjem da se pripravi za najuzvišenije djelo Presvetog Trojstva, za koje se ona osjećala neznatnom i nedostoj-nom. A sama će joj rođakinja Elizabeta potvrditi preveliku milost, odabranje i povlasticu Božju: "...Odakle meni to da majka Gospodina moga dolazi k meni... Blago tebi što povjerova da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina!" (Lk 1, 43-45).

Zbog predviđenih zasluga svoga Sina, Mariju je Bog unaprijed očuvao od grijeha iskonskoga i od svih drugih grijeha i njegovih zlih posljedica. Jer nije bilo moguće da ona koja će posta-ti Bogorodicom bude pod vlašću Božjeg neprijatelja Sotone. Bog je to *mogao* učiniti, to je *dollikovalo* da učini i to je *učinio*. To je sva Crkva od svoga početka čvrsto vjerovala i molila se bezgrešnoj Djevici. A papa Pio IX. proglasio je dogmatskom uredbom *Neizrecivi Bog* 8. prosinca 1854. tu dogmu člankom katoličke vjere.

*Tvoj sjaj u meni nek života ima,
Čuvaj ga, duša k'Äoju Ti ozdravi,
Da Ti se sviđi u zadnjim časima.*

(Dante, *Raj*, 31, 85-91)

s. Marija OD PRESVETOG SRCA

Pod zaštitu tvoju

**Svaki dan ujutro,
u podne,
u večerje,
Ave Marija!
Djevice i Majko
najmilija,
prepuna dobrote
ti nježno grliš
svoje sirote
što mole za pomoć
prezreni
od oholih, moćnih
i bahatih ljudi,
Djevice divna
utjehom nam budi!**

**Tko sablazni
jednoga od onih
najmanjih...
piše mu se loše,
od takvih
sačuvaj nas,
dragi Bože!**

**U tvojoj blizini
tako je dobro biti
i zato nas primi
pod svoje skute,
Djevice Blažena,
Majko Marijo,
uzdamo se u te!**

Vinka TOKIĆ BUROLO

Razboriti i blagi

Našla sam se početkom ožujka u zagrebačkoj crkvi Majke Božje Lurdske, crkvi moje mladosti. Idući na sv. pričest, primijetila sam visoku ženu u crnini - moja prijateljica iz mladih dana. Udala se, a nismo se vidjeli već desetljećima.

- Došla sam u Zagreb pomoliti se kraj posmrtnih ostataka sluge Božjega fra Ante Antića i zahvaliti mu na milostima koje sam dobila po njegovu zagovoru. Poslije suprugove smrti, krivila sam Boga da mi ga je uzeo u najljepšim godinama našeg života, a još više spočitavala sam mu kad mi je dijete umrlo u 5. godini. Izgubila sam vjeru i htjela se ubiti. Onda sam srela fra Antu. Pjevala sam u zboru kod Gospe Lurdske, kao i tvoja majka. I na ispovijedi sam mu iznijela svoju tugu. On mi na sve to reče:

- Kćeri moja, nije dobro da kriviš Boga! Moli Duha Svetoga za blagost i razboritost u svojoj velikoj boli, jer ti je dano i uzeto. I reci mu zato: "Bože moj, veliko ti hvala!" Tako sam molila. I tako dođem svake godine početkom ožujka u zagrebačku crkvu Majke Božje Lurdske, gdje se čuvaju fra Antini posmrtni ostaci. Sretna sam i zadovoljna. Svu tugu i bol odnijela sam pred Gospin oltar, a sada molim za fra Antino proglašenje blaženim.

Ana VRČEK

Kod Gospe brze Pomoći

Kod Gospe brze Pomoći u Slavanskom Brodu misno slavlje o 171. rodendanu i krsnom danu sl. Božjega J. Stadlera 24. siječnja predvodio je P. Jurišić. Hodočasnički dan 8. veljače proslavljen je pod geslom *Molimo te, Gospo, za brač-ne drugove...* Svečanu prijepodnevnu misu predvodio je P. Matanović, a popodnevnu S. Belobrajdić, na koju su hodočastili župljani brodske župe Duha Svetoga o 50. obljetnici župe. Na misu u 18.30 hodočastili su vjernici iz Nove Kapele. Na misi u 10.30 sati obavljen je blagoslov supružnika, a u 18.30 zaručnika. (IKA)

Don Bosco fest 2014.

Tradicionalni 13. Don Bosco fest održan je 25. siječnja u crkvi Marije Pomoćnice u Zagrebu. Nastupilo je 11 skupina iz različitih salezijanskih odgojno-pastoralnih zajednica u Hrvatskoj i BiH. (IKA)

Sjednica članova HMI

U Zagrebu je 28. siječnja održan Stručni kolegij Hrvatskoga mariološkog instituta (HMI). Nakon što je tajnik T. Filić izvijestio o radu kroz proteklo godišće, razgovaralo se o planovima. Predloženo je da se 40. obljetnica HMI obilježi 15. ožujka akademskim činom na KBF-u tijekom kojega bi bio prikazan rad te ustanove. Razgovaralo se i o zborniku radova s kongresa u Rimu g. 2012. i o nastupu članova HMI na međunarodnom mariološko-marijanskom kongresu u Sevilli od 27. do 31. svibnja 2014., kao i o nacionalnom mariološkom simpoziju u Sisku g. 2015. na moguću temu o Mariji kao Majci stradanja. (KJ)

Predstavljen zbornik

Nakon mise zadušnice za pobijene u II. svjetskom ratu i poraću u katedrali Majke Crkve i Kraljice neba u Mostaru je

Susret hrvatske katoličke mladeži održava se 26. i 27. travnja 2014. u Dubrovniku pod geslom *Na slobodu pozvani* (Gal 5, 13). Više informacija: Šime Zupčić, +385 (0)91 3233904 ili e-pošta: mediji.dhkm2014@gmail.com

u katedralnoj dvorani 12. veljače predstavljen zbornik radova sa simpozija u Zagrebu g. 2012. *Hrvatski mučenici i žrtve iz vremena komunističke vladavine*. Govorili su biskupi T. Vukšić i M. Bogović te M. Tokić. (SP)

Kapelica Gospe Guadalupske

U Kaptolu je 2. veljače župnik J. Klarić blagoslovio kapelicu obitelji A. Liseca u kojoj je slika Gospe Guadalupske i molitva: "Majko Božja Guadalupska, pod svojim si srcem nosila našega Spasitelja Isusa Krista. Neka On bude neprekidno slavljem u našem narodu i cijelome svijetu! Pomozi nam poštivati živote svih ljudi, od začeca do prirodne smrti, predbračnu suzdržanost, Božji dar plodnosti, te samu Božju zamisao o braku i stvaranju ljudi! Ogrni nas i našu djecu svojim plaštem i očuvaj od zavodnika koji vrebaju s tolikih mjesta. Amen!" (GK)

Dani pobijenih franjevaca

Od 4. do 7. veljače održani su na Širokom Brijegu *IV. dani pobijenih hercegovačkih franjevaca* u II. svjetskom ratu i poraću. Nakon krunice uslijedilo je misno slavlje, koje je predvodio fra M. Ešegović, a zatim je vicepostulator fra M. Stojić proglasio dobitnike nagrada u III. nagradnom natječaju na temu pobijenih franjevaca: prve večeri djecu - I. Lovrić, I. Radoš i A. Naletilić; druge večeri mladež - I. Grbavac; treće večeri odrasle - F. Bilića, T. Šovagovića i S. Zovku. Zadnje večeri misno slavlje predvodio je provincijal fra M. Šteko, kad su pokopani i

posmrtni ostaci fra M. Sopte i S. Lončara. Program su prenosili Radiopostaja Široki Brijeg i neki portali. (VP)

Završen postupak za fra Antu

Euharistijskim slavljem i sjednicom u crkvi Gospe Lurdske u Rijeci je 9. veljače završen biskupijski postupak za proglašenje blaženim sl. Božjega fra Ante Tomičića, kapucinskog brata, pokrenut 12. srpnja 2005. na poticaj vjernika koji su ga svagdano susretali u toj crkvi i kasnije dolazili na njegov grob. Slavlje je predvodio nadb. I. Devčić s biskupima metropolije, a nazočili su vicepostulator fra S. Dodig, promicatelj pravde S. Zec, bilježnik D. Koščak, prevoditelj isprava fra J. Šarčević i nadb. delegat M. Simčić. (IKA)

Sinj se priprema za jubilej

U Sinju su, 12. veljače, franjevci razgovarali su o pripremama za 300. obljetnicu čudesne pobjede pod Sinjem 1715. Posebno su se osvrnuli na otvorenje proslave, organizaciju i pokroviteljstvo te moto i logo. U svibnju 2015. održat će se simpozij koji će obraditi povijesne, demografske i sociološke teme, povijest

alke i štovanje Gospe u Cetinskoj krajini. Predložen je liturgijski odbor za organizaciju proslave, a izneseni su i prijedlozi za liturgijska, vjerska i kulturna događanja u svetištu tijekom g. 2014., 2015. i 2016. s naglaskom na hodočašća i vjerska zbivanja. (WFS)

Natječaj za XVI. "Papa fest"

Do 1. svibnja otvoren je natječaj za XVI. *Papa fest* koji će se održati u Solinu 5. listopada 2014. Sastavi mogu sudjelovati s jednom skladbom koja nije objavljena ni izvođena, mora imati kršćanski karakter i ne smije trajati više od 4 minute. Sudjelovati mogu svi crkveni vokalno-instrumentalni sastavi i izvođači koji se prijave: Župa Gospe od Otoka, don Vinko Sanader, Gospin otok 1, 21210 Solin (tel. 021/210-646). (IKA)

Natječaj za klapski marijanski festival

Do 31. ožujka otvoren je natječaj za VI. klapski marijanski festival "Čuj nas, Majko, nado naša" koji će se održati 17. svibnja u Pučišćima. Mogu sudjelovati klape s hrvatskih otoka s jednom marijanskom pjesmom. Revijalnog je karaktera, a sudionicima koji nisu s Brača osiguran je smještaj. Klape mogu biti muške, ženske i mješovite, s instrumentalnom pratnjom ili bez nje. Prijave: jbank@net.hr (IKA)

Izložba zavjetnih darova

U riječkoj crkvi Uznesenja Marijina od 16. do 23. veljače otvorena je izložba pod nazivom "Zavjetni darovi s pomorskom tematikom u Kotsorskoj biskupiji". Doneseni su iz crkava u Perastu, Dobroti, Prčanju i Stolivu, a na jesen će biti izloženi u Zagrebu i Barceloni. To je 411 zavjetnih pločica, među kojima su i brojne iz svetišta Gospi od Škrpjela, što je svjedočanstvo vjere i kulture hrvatskog naroda kroz povijest u Boki kotorskoj. (IKA)

Svi naši osjeti imaju ograničen domet, a iza granice postoji štošta što je - vidljivo i čulno.

Da bismo shvatili - treba doživjeti.

Vapaj: praaavdaaaa! Jeka: Neeemaaa jeee! Glas odozgor: Ipak će je biti!

Kad "posvećeno" srce prestane kućati na potrebnika, protestira - Samaritanac.

Bilo čiji nadnevak rođenja za Smrt je - nepotreban podatak.

Činjenica da je Nazarećanin tek na križu zavladao, govori kako samo razapeti za čovjeka - dostojno vladaju.

Bogatstvo redovito stvara mrenu na očima, dok je gubitak bogatstva - uklanja.

Upravo zato što Bog zapovijeda i zabranjuje, slabići kažu da ga - nema.

Pepeo je čedo vatre ili vremena i eto konačno čovjeka u - "pepepljari".

Pravi motiv za čovjekoljublje je - Golgota.

Vrijeme je čarobnjak koji pištolj-igračku u ruci djeteta postupno pretvara u - pištolj-ubojicu.

Čovjeka treba najprije vidjeti da bismo ga mogli - pozdraviti.

Kažeš li: "Ja takvo nešto ne bih mogao sebi dozvoliti!", trijumfiraš nad tuđom slabošću da bi se - "afirmirao".

Rukavicu skini i rukuj se, ali je nikad - ne bacaj!

U dobru ljudskom srcu svi umorni od života - mogu otpočiniti.

U ovom trenutku mnogi mladi tonu, i umjesto spasilačkih ruku histerično ih se gura do dna.

Stanko RADIĆ

- Zašto je prvim ljudima u raju zemaljskom Bog zabranio jesti voće?

- Jer je bilo prskano!

MAST IZ KUKURUZA

Biolog se trudio iz kukuruza dobiti mast. Doznao za to seljak, pa će mu:

- Pa ja to bez ikakva problema dobijem!
- Kako to? - radoznalo će biolog.
- Jednostavno dadem kukuruz svinjama!

ŠKOTSKI GOST

- Što biste Vi danas jeli?

- Uzeo bih predjelo, a mjesto juhe bih telefonirao!

UTAPANJE

Počeo se turist utapati pa stao dozivati u pomoć. Čuo ga čuvar plaže, pa će:

- Moram prije vidjeti je li napisao molbu za spašavanje i priložio upravni biljeg!

DVOJICA GLUHIH

Sjede u istom kupeju dvojica gluhih.

- Koliko je sati? - pita prvi.

- Subota! - odgovori drugi.

- Hvala, upravo na toj postaji i ja moram izići.

Petar Lubina - "MARIJA", VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE - BIBLIOGRAFIJA (1963.-2012.) - Precizno obrađena bibliografija 50 godišta časopisa "Marija" (1963.-2012.), od broja 1 do 549, na 623 stranice.

U prvom dijelu kronološki su poredani članci s rubrikama, imenima njihovih autora i stranicama na kojima su objavljeni, u drugom je dijelu stvarno kazalo ili teme o kojima pojedini članci rade, a u trećem dijelu po abecednom redu poredani su autori s godinama i stranicama na kojima su objavljeni njihovi prilogi. Cijena - 200 kn.

- **Narudžbe:** "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel/faks (021) 348-184, e-pošta: petar.lubina@st.f-com.hr

RADOSTAN BOŽJI IGRAČ - Povremeno glasilo Vicepostulature sl. Božjega fra Ivana Perana - Godina II. (2013) br. 2 - Dani sl. Božjega fra I. Perana 2013., Riječi o. biskupa, Duhovni lik sl. Božjega, Mali božićni prilog, Promišljanje o postupku za beatifikaciju, Pisani trag sl. Božjega... - **Izdavač:** Vicepostulatura sl. Božjega fra Ivana Perana, Poljudsko šetalište 2, 21000 Split.

Ilija Dilber - VIŠE SMIJEHA, VIŠE ZDRAVLJA

- Peto izdanje - Šaljive priče, izreke i doživljaji koji čovjeka neprimjetno uvode u bolje raspoloženje kojega je danas svatko potreban. Budući da je knjigu napisao dugogodišnji misionar u Africi, prihod od njezine prodaje ide za gladne u Africi - 114 str. - **Narudžbe:** Br. Stjepan Dilber, Palmotičeva 31, pp 699, 10000 Zagreb, tel. (01) 48-03-011.

BOŽJI SLUŽABNIK ANTON VOVK - LUČ VERE ZA NAŠ ČAS - Predavanja T. Griesser-Pečar, B. Jezeršeka, B. Otrina, A. Štrukelja i F. M. Dolinara o sl. Božjemu Antunu Vovku održana na *Brezjanskim pogovorima 2013.* u subotu, 16. studenoga u slovenskomu nacionalnom svetištu Marija Pomagaj na Brezju u organizaciji Franjevačkoga marijanskog centra Slovenije - 60 str. -

Narudžbe: Fra Leopold Grčar, Brezje 73, 4243 Brezje, Slovenija.

PUT U ŽIVOT - Molitvenik i obrednik - Prikladan za vjernike svih uzrasta, 480 str. - 50 kn.

MALI PUT U ŽIVOT - Obrasci vjere, molitve... - prikladno za mlade i starije - 6 kn.

P. Lubina - MARIJANSKA HRVATSKA - Gospina svetišta među Hrvatima - Monografija sa fotografijama u boji. 608 str. - 450 kn.

M. Babić - U MARIJINOJ ŠKOLI - S Marijom kroz liturgiju - Misli za homilije - 40 kn.

R. Šutrin - VJERNI DJEVICI SLAVNOJ - Velikani duha i uma - 30 kn.

M. Crvenka - SVETOPISAMSKE ŽENE - Jedna po jedna žena opisana - 50 kn.

J. Šetka - HRVATSKA KRŠĆANSKA TERMINOLOGIJA - Kršćanski termini - 150 kn.

P. Lubina - MOJA KRUNICA - Kako moliti kunicu - Kratka povijest i uzorci - 25 kn.

P. Lubina - KRUNICA NAŠIH DANA - Suvremena razmatranja uz molitvu krunice - 40 kn.

P. Lubina - KRUNICA - ŽIVOTNA SUPUTNICA - Uzorci molitve Gospine krunice - 40 kn.

P. Lubina - BOGORODICI DJEVICI - Izabrane marijanske molitve I. tisućljeća - 40 kn.

P. Lubina - MAJCI MILOSRĐA - Izabrane mar. molitve između dvaju raskola - 40 kn.

P. Lubina - POMOĆNICI KRŠĆANA - Izabrane marijanske molitve novijeg doba - 40 kn.

P. Lubina - UZORU NAŠE NADE - Izabrane marijanske molitve našeg doba - 40 kn.

P. Lubina - BLAŽENOM ĆE ME ZVATI - Najpoznatije marijanske molitve - 30 kn.

P. Lubina - STOPAMA NAZARETSKE DJEVICE - Opis svetih mjesta s fotografijama - 50 kn.

M. Kirigin - S MARIJOM KROZ GODINU - Uz marijanske blagdane i krunicu - 30 kn.

A. Bello - MARIJA, ŽENA NAŠIH DANA - 31. razmatranje o Gospi - 30 kn.

V. Glibočić - JEKA JEDNOGA VREMENA - Izbor uvodnih članaka iz "Marije" - 40 kn.

Fra Petar Knežević - GOSPIN PLAČ - 10 kn.

R. Tomelić - MOJA DJECA I JA - Crtice iz života jedne majke i supruge - 40 kn.

J. J. Šimunović - KAKO ŽIVJETI KRŠĆANSKI? - Razmišljanja o kršćanskom životu - 40 kn.

R. Sprung - ZATVOR BEZ ZIDOVA - Što se sve krije iza Jehovinih svjedoka - 20 kn.

D. Aračić - MARIJA U RANOKRŠĆANSKOJ LITERATURI - Marija u spisima crkvenih otaca - 232 str. - 70 kn.

M. Jurišić - S MAJKOM MILOSRDNOM - Svibanjska čitanja - Živo, kratko - 25 kn.

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184.

Mandica Meštrović, Pag: Hvala ti, Gospe, na svemu! Čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Ana Cimerman, Nedelišće:** Majko Božja, na svemu ti hvala! Čuvaj i brani mene i sve moje drage, uz dar; - **Rosanda Dorotić, Zagreb:** Gospe moja, tebi zahvaljujem na semu i pod tvoje okrilje stavljam sve svoje, uz dar; - **Marija Dabelić, Polače:** Gospe moja, na svemu ti hvala što si meni i mojima dalat! Čuvaj nas i unaprijed, uz dar; - **Jolanda Turković, Tinjan:** Nebeska Majko, hvala ti na svim milostima! Bdi nad mnogim i svim mojima, uz dar; - **Rita Lovrinić, Pazin:** Zahvaljujem Majci Božjoj na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Janja Markić, Vinkovci:** Nebeska Majko, hvala ti na svemu! Čuvaj i brani mene i sve moje, osobito djecu, uz dar; - **Davorka Tenčić Radočaj, Pula:** Majko Božja, na svemu ti hvala! Budi i dalje sa mnom i mojom obitelji, bdi nad nama, uz dar; - **Tatjana Martinović, Zagreb:** Majko Božja, hvala ti na svim milostima, osobito da sam zajedno sa svojom kćerkom i da sam novi život započela na novom radnom mjestu. Molim te za svoju kćerku, sestru i sebe, da nas pratiš na životnom putu, uz dar; - **Nikola Mader, Zagreb:** Nebeskoj majci zahvaljujem na isprošenim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Radenko Marušić, Poreč:** Majko Božja, zahvaljujem ti na svim milostima i pod tvoje okrilje stavljam sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Vjekoslav Klarić, Varaždin:** Nebeskoj Majci zahvaljujem što mi je kćer sretno rodila unuku Mariju i ujedno dobila stalan posao, kao i na brojnim dobrima koja smo primili ja i moja obitelj. Njoj preporučujem i zaposlenje svoga sina Krešimira, uz dar; - **Štefanija Cilar, G. Kraljevec:** Zahvaljujem Majci Božjoj na svim isprošenim milostima i njoj izručujem sebe i svoju obitelj, da nas čuva, uz dar; - **Paulina Filipović, Zagreb:** Majci Božjoj zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i svoje najmilije, osobito obitelji, uz dar; - **Marija Čondić Begov, Svib:** Gospi zahvaljujem na svim milostima i sve svoje njoj preporučujem, da nas čuva, uz dar; - **Zdravka Antunović, Požega:** Majci Božjoj hvala na svim milostima. Njoj i dalje preporučujem sebe i sve svoje, da nas čuva, uz dar; - **Jadranka Štefan, Bilice:** Gospe moja, na svemu ti hvala! Čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Mario Vela, Makarska:** Nebeska Majko, hvala ti na svemu! Budi i dalje uz me i moje najmilije, uz dar; - **Nada Goić, Zadar:** Hvala ti, Gospe, na svim milostima! Bdi i dalje nada mnogim i mojom obitelji, uz dar; - **Seka Gnječ Dinkova, Staševica:** Zahvaljujem Gospi na svim milostima i njoj preporučujem zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Katica Nikolić, Kaštel Gomilica:** Hvala ti, Gospe, na svemu! Bdi i dalje nada mnogim i svim mojima, uz dar; - **Siniša Zoranović, Osijek:** Zahvaljujem nebeskoj Majci na svim milostima i u njezine ruke stavljam život svoj i svoje obitelji, uz dar; - **Marija Odobašić, Bučje:** Majci Božjoj hvala na svim milostima. Njoj i dalje preporučujem sebe i sve svoje najmilije, uz dar.

MAJKO, I UNAPRIJED IH PRATI!

2. ožujka navršava se pet godina otkako je Gospodin zauvijek pozvao k sebi našega dragog

FRANJU KULIČA

Zahvaljujemo mu za život koji je s nama dijelio i na svemu što je za nas učinio te molimo da mu Gospodin bude milosrdan i dobronam!
Supruga Ružica s djecom
(Dar za "Mariju")

2. ožujka prošle su tri godine kako nas je napustio naš dragi sin, suprug, otac i brat

ADAM JAKŠIĆ

S velikom tugom ali i nadom, vjerujemo da će njezina duša zadobiti milost kod Boga, Oca našega. Zahvaljujemo svima koji posjećuju njegov tihi dom.
(Dar za "Mariju")

11. ožujka devet je godina otkako se u "kuću Očevu" zauvijek preselila naša draga

IKICA MAROVIĆ r. Bučan

Dok te se rado sjećamo, na svemu ti zahvaljujemo, a u nadi ponovnog susreta s tobom, čuvamo te u svojim srcima i za tebe molimo
Ivo, Ante, Željka i Zlata s obiteljima
(Dar za "Mariju")

21. ožujka navršilo se sedam godina otkako se zauvijek Gospodinu preselila naša draga

MATIJA MAŠA BISTRUC ud. Joze

Dok ti zahvaljujemo za tvoju dobrotu, preporučujemo te milosrđu Božjemu.
Sin Ivan i kći Ivka s obiteljima
(Dar za "Mariju")

26. ožujka navršilo se pet godina otkako se Gospodinu zauvijek preselo naš dragi

MILAN GUDELJ Jokulović

Neka ti Gospodin bude nagrada za dobrotu i ljubav koje si prema nama iskazivao! Tvoji supruga s djecom, braća i sestre s obiteljima
(Dar za "Mariju")

29. ožujka tri su godine otkako je Gospodin zauvijek k sebi pozvao našu dragu

IVU MARIJANOVIĆ ĐANUŠU

Gospodin neka te obdaru životom vječnim!
Tvoji sin Ante i kćeri č. s. Hozana, Ana, Rosa, Ivanka i Marija sa svojim obiteljima
(Dar za "Mariju")

U spomen na moje drage roditelje **JOSIPA I ANU BUBALO** te supruga **MARCELA** mjesto cvijeća na njihov grob šaljem dar za "Mariju".
Kćerka Marija Cindrić, Osijek

In memoriam
†MIJO DAMIŠ

(31. ožujka 1997. - 31. ožujka 2014.)

Do ponovnog susreta, s ljubavlju i zahvalnošću
Tvoji najmiliji
(Dar za "Mariju")

Darovali su i tako omogućili i siromašnjima primati "Mariju": **Cecilija Barbiš**, Malinska; **Marko Raguzin**, Ilovik; **Pere Penović**; **Vinka Čorić**, Vodice; **Vera Pivac**, Vrgorac; **Ljilja Lončar**, Gornje Podbablje; **Nada Šoša**, Zadar; **Ljiljana Vidović**, Mlinište; **Nikola Vrankić**, Šiškovci; **Dubravka Bašić**, Vrpolje; **Dorothea Mandić**, Osijek; **Jakica Šarić**, Drage; **Mila Grgić**, Makarska; **Emo Dončić**, Žminj; **Mirjana Damiš**, Mačkovec; **Mijo i Ana Meštrović**, Velika Gorica; **Julijana Popić**, Valpovo; **Boženka Vulin**, Pakoštane; **Mijo Jukić**, Zagreb; **Spomenka Mikac**, Varaždin; **Vesna Tomaić**, Jastrebarsko; **Marija Ećimović**, Zagreb; **Darko Marković**, Prelog; **Sanja Župan Kovačić**, Zagreb; **Branka Krtić**, Stari Mikanovci; **Milka Trconić**, Makarska; **Stanka Vidas**, Rijeka; **Ruža Tabak**, Split; **Katija Petković**, Postrina; **Pavao Jerešić**, Trnovec Bartolovečki; **Dijana Mijačička**, Tučepi; **Lucija Dušević**, Ljubač; **Anica Maloča**, Vinkovci; **Eva Karalić**, Cerna; **Margareta Damiš**, Mačkovec; **Branka Pajcur Mlinac**, Virovitica; **Đurđica Hočevar Medvedovski**, Jastrebarsko; **Joso Marinov**, Primošten; **Ivan Zlatko Jelić**, Tisovac; **Ljerka Zalesak Koprek**, Koprivnica; **Marija Sabljak**, Orahovica; **Dragomir Kuzmičić**, Zastrazišće; **Iva Vasilj**, Zagreb; **Katica Zloić**, Metković; **Marija Derezic**, Podravske Sesvete; **Olivera Batinović**, Krvavac; **Zdenka Bjelkanović**, Tribunaj; **Ana Cvetnić**, Mračin; **Vinko Pavlović**, Stari Brežanec; **Vinka Morić**, Šibenik; **Iva Bekavac**, Žeževica; **Stjepan Klasić**, Sokolovac; **Marija Dolančić**, Čamagajevci; **Marija Dokuzović**, Dubočac; **Marija Lončar**, Makarska; **Miljenka Vukušić ud. Marijana**, Katuni, Prpuša; **Blaženka Vukušić**, Katuni, Prpuša; **Katica Jagatić**, Krašić; **Slavka Škibola**, Grbe; **Marija Brkljačić**, Ličko Cerje; **Marija Đukin**, Repaš; **Ruža Ivanković**, Rovinje; **Grgica Belačić**, Farkaševac; **Neda Brečić**, Metković; **Bara Skokić**, Rijeka; **Mara Đurović**, Dubrovnik; **Tanina Ivček**, Zagreb; **Marija Vuleta**, Otok kraj Sinja; **Marica Škrabić**, Baška Voda; **Slavica Tomaško**, Brezovica; **Marija Bohak**, Višnjevac; **Jaka Džimbeg**, Otok kraj Sinja; **Marija Miklaužić**, Vrbišnica; **Estera Vragović**, Rijeka; **Elvina Orbančić**, Žminj; **Mato Batorović**, Ilok; **Marija Škrabo**, Ivankova; **Albina Batistuti-Pecha**, Vodice; **Katica Kolaković**, Donja Bistra; **Stanka Norac Kljajec**, Otok kraj Sinja; **Branka Borković**, Domagović; **Marija Penić**, Seget; **Anda Novak**, Radovan.

MARIJA SVIMA OBILNO PLATILA!

Ivanka Radić, Baška Voda: Gospe moja, tebi pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, da nas čuvaš, uz dar; - **Maša Dropulić Jurina, Staševica:** Gospi preporučujem zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Milan Bartolić, Karojba:** Majko Marijo, tebi povjeravam sebe i svoju obitelj, da nas čuvaš, uz dar; - **Anto Pavličević, Popovača:** Nebeskoj Majci preporučujem sebe i sve svoje mile i drage, da nas čuva, uz dar; - **Rodenka Dropulić Snježanova, Staševica:** Gospi preporučujem zdravlje svoje i svoje obitelji, da nad nama bdije, uz dar; - **Mira Matoš, Velika:** Nebeskoj Majci preporučujem sebe i sve svoje mile i drage, da nas čuva i brani, uz dar; - **Dragica Škrobo, Makarska:** Preporučujem Gospi sebe i sve svoje namilje, da nas čuva i brani od zla, uz dar; - **Ivana Dropulić Zoranova, Staševica:** Dobraj Majci preporučujem zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Jozo Bačak, Stobreč:** Majci Mariji pod okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, da nad nama bdije i čuva nas, uz dar; - **Franka Ivanišević, Jesenice:** Gospe moja, pod okrilje tvoje stavljam sebe i sve svoje, da nad nama bdiješ, uz dar; - **Zlata Gnječ, Staševica:** Zdravlje svoje i svoje obitelji preporučujem Nebeskoj Majci, da nas čuva i brani, uz dar; - **Vida Grlijušić, Opuzen:** Nebeska Majko, tebi izručujem sebe i svoje namilje, da nad nama bdiješ, uz dar; - **Ana Grubišić, Tribunaj:** Gospe moja, pod obranu i zaštitu tvoju preporučujem sebe i svoju obitelj, osobito mlade, uz dar; - **Slavica Gnječ Velina, Staševica:** Gospi preporučujem zdravlje svoje i svoje obitelji, da nad nama bdije, uz dar; - **Ljubica Zvornik, Prelog:** Majko Marijo, pod tvoje okrilje stavljam sebe i svoje najmilje, da nas čuvaš, uz dar; - **Jelenka Martinović, Zagreb:** Gospe moja, tebi prikazujem sebe i svoju obitelj, osobito naše mlade, da nas čuvaš od zla, uz dar; - **Nediljka Marinović Tutić, Slivno:** Gospe moja, u ruke tvoje predajem sebe i sve svoje, da nas štitiš i braniš, uz dar; - **Marija Gnječ Dragina, Staševica:** Preporučujem Gospi zdravlje svoje i svoje obitelji, da nad nama bdije, uz dar; - **Ivanka Kolundžić, Slavonski Brod:** Nebeska Majko, pod okrilje tvoje stavljam sebe i sve svoje, da nad nama bdiješ i čuvaš nas, uz dar; - **Damira Šimić, Tučepi:** Gospe moja, tebi preporučujem sebe i svoju obitelj, da nas čuvaš i braniš od svakoga zla, uz dar; - **Matilda Gnječ Milenkova, Staševica:** Preporučujem Gospi zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar.

MAJKO, POSLUŠAJ NAŠE VAPAJE!

MARIJA - vjerski list za Marijine štovatelje

Osnivač i izdavač: Provincijalat Franjevačke provincije presv. Otkupitelja, Split;
Urednik: fra Petar Lubina - Adresa Izdavača, Uredništva i Uprave: Trg Gaje Bulata 3, 21000 Split;
tel/faks (021) 348-184 ili tel.: 340-190; e-mail: petar.lubina@st.t-com.hr.

List izlazi svakog mjeseca, osim u kolovozu i rujnu. - Cijena: pojedinačni broj 7 kn; godišnja pretplata 70 kn; za inozemstvo 15 eura ili 18 USD ili odgovarajući iznos u drugoj valuti - običnom poštom. Zračnom poštom:

Amerika i Kanada 25 USD i Australija 35 AUD. Na više od 10 primjeraka, 10 % popusta. -

Naš račun: ("Marija" - Split) 2330003-3200726444 poziv na broj 40139576001 Splitska banka, SG Group; devizni račun: SG Splitska banka, 40139576026 EUR; IBAN HR 76 2330 0033 2007 2644 4; SWIFT: SOGE HR 22; -

Tisak: "Slobodna Dalmacija print" d.o.o. - Split.

Kata Pavić (†25. VII. 2013. - Đurdanci, Stari Mikanovci); - **Prof. dr. Ozren Žamić** (†22. IX. 2013. u 89. g. - Brela); - **Stipo Radman**, otac fra Marijev (†29. XII. 2013. u 76. g. - Okučani); - **Vinko Perić** (+9. I. 2014. u 84. g. - Đakovo); - **Zorka Štambuk ud. Milutina**, sestra pok. č. s. Alojzije Budrović (†9. I. 2014. u 91. g. - Hvar); - **Č. s. Ela Vukalović**, MSSK (†11. I. 2014. u 67. g. - Đakovo); - **Č. s. Anđelina Zorić**, MSSK (†12. I. 2014. u 76. g. - Đakovo); - **O. Jeronim Jerec**, OFMCap (†16. I. 2014. u 67. g. - Osijek); - **Č. s. Leonija Rodak**, SPŠI (†16. I. 2014. u 91. g. - Drenova, Rijeka); - **Ljiljana Vrabčić**, majka fra Jurjeva (†19. I. 2014. u 62. g. - Virovitica); - **Anda Mačina r. Jakić**, sestra č. s. Božene (†20. I. 2014. u 80. g. - Otok); - **Č. s. Jerka Radoš**, FOB (†20. I. 2014. u 71. g. - Zagreb); - **Antun Staničić "Tonček Tonov"** (†21. I. 2014. u 70. g. - Baška Voda); - **Fra Andrija Melnjak**, OFMCap (†23. I. 2014. u 83. g. - Varaždin); - **Don Ivan Pajtak**, SDB (†23. I. 2014. u 61. g. - Zagreb); - **Maša Puljiz Beganić** (†24. I. 2014. - Runovići); - **Marola Jukić** (†25. I. 2014. u 82. g. - Runovići); - **Radoslav Šteko**, otac fra Miljenkov (†25. I. 2014. u 71. g. - München-Mesihovina); - **Mons. Danko Vlašić** (†26. I. 2014. u 94. g. - Split-Podstrana); - **Ante Poljak**, brat fra Eugenov i č. s. Eugenije (†28. I. 2014. u 86. g. - Glavice, Sinj); - **Vlč. Antun Merlić** (†28. I. 2014. u 90. g. - Pula-Črnica); - **Č. s. Branimira Jokić**, ŠSF (†28. I. 2014. u 77. g. - Kloštar Ivanić); - **Lucija Miličević**, majka pok. fra Nikice (†28. I. 2014. Gojevići, Fojnica); - **Ante Raos**, brat č. s. Renate (†29. I. 2014. - Medov Dolac); - **Preč. Ivan Koščak** (†30. I. 2014. u 82. g. - Sveti Ilija); - **Antun Gašparević**, otac biskupa Đure (†30. I. 2014. u 88. g. - Golubinci); - **Jozip Joko Babić Dalerić** (†30. I. 2014. - Sebišina, Runovići); - **Petar Gnječ** (†30. I. 2014. u 80. g. - Nova Brista, Staševica); - **Mons. Nikola Kerčov** (†31. I. 2014. u 84. g. - Đakovo-Osijek); - **Zorka Kasalo** (†1. II. 2014. - Zmijavci); - **Mate Gudelj Asanović** (†2. II. 2014. u 69. g. - Zmijavci); - **Matija Glamočak-Novaković**, majka fra Marijanova (†2. II. 2014. u 91. g. - Vukovar); - **Mate Ajduk** (†5. II. 2014. u 78. g. - Šibenik); - **Vesna Žužul** (†6. II. 2014. - Kamenmost, Podbablje); - **Tona Crljen ž. Antina** (†7. II. 2014. u 83. g. - Slivno, Danilo); - **Pera Nimac**, majka č. s. Zvonimire i strina fra Markova (†7. II. 2014. - Lišane Ostrovičke); - **Ivan Hinko Balajić**, brat č. s. Serafike i Ksenije (†7. II. 2014. u 74. g. - Pariz, Sinj); - **Č. s. Alojzija Razum**, DSNŠ (†9. II. 2014. u 82. g. - Zagreb); - **O. Ante Perković**, OFM (†9. II. 2014. u 78. g. - Tomislavgrad); - **Antula Perkov ud. Roka** (†11. II. 2014. u 89. g. - Šibenik-Prhovo); - **Jure Šošić p. Luke** (†11. II. 2014. u 75. g. - Brela); - **Č. s. Elekta Žolo**, SMI (†12. II. 2014. u 91. g. - Split); - **Tonka Klinac** (†13. II. 2014. u 59. g. - Jezerac, Staševica); - **Vlč. Lovro Hadrović** (†15. II. 2014. u 82. g. - Vrbovec-Rovišće).

OBDARI IH, GOSPODINE, ŽIVOTOM VJEČNIM!

S A D R Ž A J

Vjera je temelj života (Urednik)	81
Josipova poslušnost Bogu (Papa Franjo)	84
Prijestolje Sina Božjega (I. Bodrožić)	86
Skidaj masku; piši: katolik! (S. Jerčić)	88
Cvijet Sina Majke Božije (M. Crvenka)	90
Gospa ga prati (J. Kamenko)	91
Marija u Novom zavjetu (M. Parlov)	92
Albert Veliki o Djevici Mariji (dar-ko)	94
Uzor u korizmi (M. Babić)	96
Hod kroz pustinju (D. De Micheli Vitturi)	98
Kako očuvati obitelj zdravom? (K. Jolić)	102
Stegla korizma (R. T)	104
Leonardova Blagovijest (A. B. Periša)	106
Tko je zapravo ugrožen? (S. Dragun)	108
Najdivnija i najradosnija vijest (S. Marija)	112

OVAJ BROJ "MARIJE" POTPISAN JE ZA TISAK 18. VELJAČE 2014.

OPATIJA

Navještenje bl. Djevice Marije

U Opatiji, turističkom i lječilišnom središtu na obali Riječkog zaljeva u podnožju Učke, nalazi se crkva Navještenja bl. Djevice Marije. Sagrađena je za duhovne potrebe novoga kupališta, najvećega u ondašnjoj austro-ugarskoj monarhiji, i do 23. srpnja 2006. bila župna. Opatija je, naime, početkom 20. st. doživjela neviđenu navalu turista. Opatijska crkva Navještenja Marijina građena je prema zamisli bečko-ga dvorskog graditelja Karla Seidela (+1936), na poticaj redovnika benediktinaca i darovima austrijskog plemstva kao i cara Franja Josipa. Ogromno je to trobrodno zdanje (45 x 25 x 20 m) neoromaničkog stila s polukružnom apsidom. Izvana je građeno od kastavskog kamena, a iznutra od granita i opeke, u stilu firentinskog kvatroćenta. Kamen temeljac za novu crkvu blagoslovio je 22. travnja 1906. tršćanski biskup Nagl, njezina gradnja nastavljena je g. 1907., a završena g. 1913/14. Benediktinci su do g. 1910. sagradili pročelnu zgradu s malom kapelom. Rat je omeo daljnju gradnju, pa je nastavljena po njegovu završetku i još uvijek nije u potpunosti dovršena. Tek je g. 1927. pokrivena i kasnije osposobljena za bogoslužje.

Arhitekt K. Seidl pisao je g. 1933. i talijanskom vodi Benitu Mussoliniju da pomogne njezinu izgradnju. Blagoslovio ju je 21. studenoga 1954. biskup Josip Pavličić (+2005). U crkvi je sedam oltara. Nad glavnim oltarom s nebnicom, izrađenim g. 1954. od mramora prema nacrtu o. Martina Kirigina, po uzoru na onaj u Eufrazijevoj bazilici u Poreču, u prostranoj apsidi izdiže se kupola. Na oltaru je reljef s prizorom otajstva navještenja bl. Djevice Marije, radom kiparice Mile Wood (+1968.) iz 1954. godine. Pri dnu crkve lurdka je špilja, napravljena g. 1942., a dar je obitelji Lustti. Do nje je oltar Gospe Trsatske, podignut u vrijeme kad se iz Opatije pod talijanskom vlašću nije moglo na Trsat. Na ulazu je mozaik Zvijezde mora. Gradnju crkve i do nje samostana, započeta g. 1907., potaknuli su i financirali bečki laici, a onda to povjerili benediktincima iz Tannzenberga. To su g. 1919. preuzeli talijanski benediktinci olivetanci, g. 1945. od njih hrvatski benediktinci i, napokon, g. 1960. hrvatski isusovci. Prema zamisli isusovca Marijana Gajšeka (+1993), g. 1990. u crkvi je postavljen mramorni pod. U njoj su i vrijedne umjetnine, kao slika sv. Josipa (K. Butković-Visentin) i sv. Benedikta (Tone Kralj). Pozornost zavređuju i crkveni prozori, prava umjetnina, a izrađeni su prema nacrtu baruna Ransonnetta u insbruškoj staklarskoj tvornici. U opatijskoj crkvi najsvečanije je za blagdan Gospe Lurdke, kad se održava i prigodna procesija s Gospinim kipom.

NASLOVNA SLIKA: Navještenje Marijino (Stanislava Radimiri)

SLIKA NA OMOTU: Crkva Navještenja bl. Djevice Marije u Opatiji

